

ROVERS KÝ KMEN

skautský časopis
pro rovery
a rangers

Jak na klubovnu snů

Psycholožka radí,
jak zvládnout pandemii

Zamyšlení o skautské
ideologii

advent
propast,
na dně

prosinec 2020
ročník 24/číslo 117

OBSAH

Editorial **3**

CO OTŘÁSÁ (SKAUTSKÝM) SVĚTEM

Ze světa **4**

Z hnutí **6**

TÉMA

Anketa: Jak si představujete ideální klubovnu? **10**

Klubovna snů **12**

Psycholožka Hnilicová: Změna životosprávy pomůže i během pandemie **16**

ROVERING

Sloupkořadí **20**

Chápat obsah ideologie jinak **21**

SVĚT KOLEM NÁS

Umění se hádat (smysluplně) **24**

Poznáváme východ středních Čech **27**

KULTURA

Tak trochu jiná realita **32**

Kdopak by se strachu bál? Hostí pořadu Skautského institutu určitě ne **36**

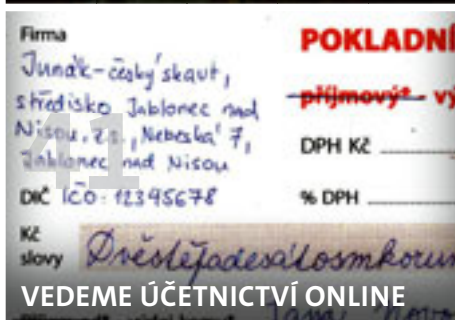
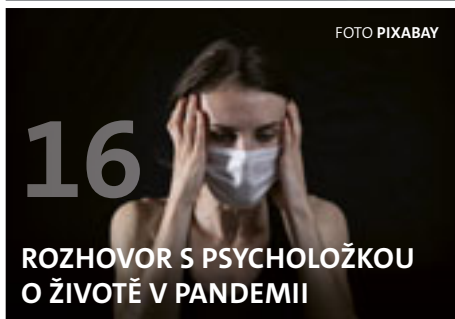
ČEKATELSKÁ

Jak na účetnictví za pomoci online nástrojů (část II) **41**

POZVÁNKY

Betlémské světlo **44**

Pozvánky **46**

Vydavatel

Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z. s.

Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1
IČ: 64934926

tel.: 234 621 223, fax: 234 621 399

e-mail: tdc@skaut.cz

web: www.skaut.cz/tdc

www.skaut.cz/obchod

Redakce

Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z. s.

Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1

e-mail: kmen@skaut.cz

web: www.skaut.cz/kmen

archiv: casopisy.skaut.cz/kmen

Šéfredaktoři:

Kristýna Pechová – Týna

a Vojtěch Kousal – Kousy

Editor

Matěj Richtř – Vypravěč

Redaktoři

Simona Sustrová – Sasanka

Vojtěch Brodský – Wójtziech

Anna Vařeková – Barbie

Petra Běnková – Peta

Karolína Černá – Kája

Petra Sýkorová – Šurikata

Markéta Těthalová – Maki

Tereza Hrubešová – Terka

Šarka Porvichová – Šfovík

Ondřej Vodička – Miego

Korektury

Lucie Víchová

Anna Kolčarová – Kolča

Barbora Lichnovská – Barča

Anna Rouleová – Sneu

Dále na tomto čísle spolupracovali autoři článků, fotografií a ilustrací.

Autorka titulní strany:

Magdaléna Bohuslavová

IMAGEMAKERS

Grafická úprava a zlom

Imagemakers – Jitka Turbáková

e-mail: info@imagemakers.cz

www.imagemakers.cz

Tisk

Triangl, a.s.

Předplatné

SEND Předplatné s. r. o.

www.send.cz/skaut

tel.: 225 985 225, 777 333 370

SMS: 605 202 115

uzávěrka čísla čísla 118 bude 1. ledna

Zaslané materiály se vrací na vyžádání,

redakce si vyhrazuje právo

na úpravu příspěvků.

EDITORIAL

Milí roveři,

nemohu než prožívat pocit déjà vu, když se vám chystám popřát hezké čtení. Není to tak dávno, co jsem psala svůj první editorial a nacházeli jsme se v podobné situaci. Zavření doma a sami se sebou.

V tomto čísle jsme se rozhodli vám připravit odlehčenější četbu a navrátit se do míst našeho dětství a dospívání – skautských kluboven.

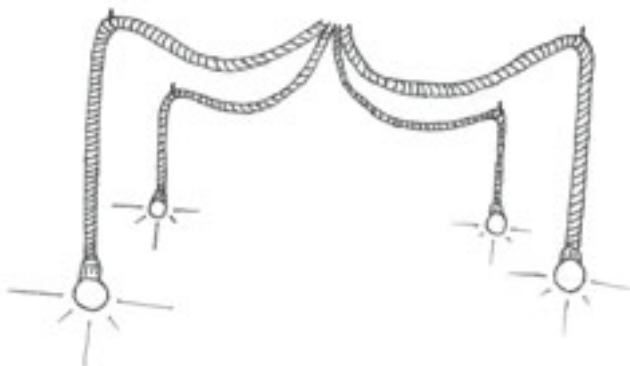
Být v klubovně, vdechovat její vůni, přejíždět prsty po zdech a kráčet po podlaze, po níž kráčíme již posté. Pokud se vám zasteskne po takovém malém a všedním prožitku, nezapomínejte. Společně oprášíme pár klubovnových zákoutí a třeba načerpáte inspiraci i pro svou klubovnu.

Pokud vám troška familiérnosti náladu nezvedne, můžete prolístovat komentář o skautské ideologii nebo článek o videohrách. Za rozhovor do tohoto čísla vděčíme psycholožce Heleně Hnilicové.

Dnů, kdy jsme doma, přibývá, zatímco denního světla s přicházející zimou ubývá. Doufám, že se moc nenudíte a trávíte večery nejen počítáním oveček a poslechem přednášek. S naším prosincovým číslem se rok blíží ke konci a myslím, že si můžeme všichni předem poblahopřát. Byla to docela jízda.

Přeji napínavé čtení a krásný advent!

Týna

VYMYSL ET JMÉNO PRO POLÁRNÍ ZÁŘI MŮŽE KAŽDÝ

Vlivem pandemie je pro mnoho turistů takřka nemožné spatřit polární záři. Organizace Visit Arctic Europe proto návštěvníky nabádá, aby v mezičase pomohli vymyslet jména pro polární záře. Lidé mohou sdílet fotky těchto atmosférických jevů na sociálních sítích spolu s hashtagy, kterými vyjádří jeho pojmenování. Programový šéf organizace je toho názoru, že takto dostanou záře svou vlastní identitu a bude snazší o nich mluvit. Cílem iniciativy je umožnit lidem z celého světa větší propojení s tímto přírodním úkazem. (Novinky)

NA SAHAŘE JE VÍCE STROMŮ

Vědecká studie, na které se podílela NASA a byla publikována v časopise Nature, tvrdí, že na Saharě a v oblasti Sahelu roste více než 2 miliardy stromů, což je víc, než se předpokládalo. Vědci vytvořili program, který je schopný s využitím umělé inteligence ze satelitních záběrů detekovat vegetaci o ploše alespoň tři metrů čtverečních. Touto metodou analyzovali více než jedenáct tisíc snímků. (Deník)

BOJE O NÁHORNÍ KARABACH KONČÍ

Náhorní Karabach je sporné území ležící v Ázerbájdžánu, osídlené je ale hlavně Armény. Právě tyto dvě země vedou o oblast dlouholeté spory, na podzim se vášně okolo této oblasti opět rozhořely. Arménie vyhlásila mobilizaci, ze strany Ázerbájdžánu jde nejspíš o snahu udržet si oblibu vládnoucích skupin. Přestože se obě strany již dvakrát za poslední týdny dohodly na příměří, ani jednu ho nedodržely a boje nadále trvají. Ozbrojený konflikt proběhl v roce 1988, následovalo několikaleté válečné období a v květnu 1994 došlo k formálnímu příměří, které ale oba státy opakovaně porušovaly. (iDnes)

A world map with a light blue background and grey landmasses. Three callout boxes are connected to the map by dotted lines. The first callout, in red, points to Poland. The second, in purple, points to Australia. The third, in green, points to New Zealand.

SPOR O POTRATY REZONUJE POLSKEM

Polský Ústavní soud svým rozhodnutím zakázal umělé přerušování těhotenství kvůli poškození plodu. Již dříve byly v Polsku potraty silně omezeny, ale existovaly výjimky, například v případech znásilnění či poškození plodu. Rozhodnutí soudu o zrušení výjimky vyvolalo vlnu protestů. Stávka žen je největším protestem v zemi od roku 2016, kdy se vládní strana pokusila zakázat interrupci. Nejsou to ale pouze ženy, kdo protestují, ke stávce žen se připojili také studenti vysokých škol a akci podporují i opoziční politici. (iHned)

V AUSTRÁLII OBJEVILI KORÁLOVÝ ÚTES

Po více než 120 letech vědci objevili samostatný korálový útvar. Je vysoký přes 500 metrů, což je více, než měří například newyorský mrakodrap Empire State Building. Dle spoluzakladatelky Schmidtova institutu pro výzkum oceánů Wendy Schmidtové byly naše znalosti o oceánu dlouhou dobu limitované. Moderní technologie nám tak otevírají možnosti objevovat moře jako nikdy předtím. (České noviny)

NOVOZÉLANDANÉ SCHVÁLILI EUTANAZII

Obyvatelé Nového Zélandu v referendu schválili legalizaci eutanazie. Nárok na ni mají mít pouze ti pacienti, kteří trpí nevléčitelnou nemocí a nezbývá jim více než šest měsíců života. Společně s hlasováním o eutanazii probíhalo referendum o legalizaci marihuany pro rekreační účely, které neprošlo. (Echo24)

SKAUTI A DOBROVOLNICKÁ ORGANIZACE OSN PODEPSALI VZÁJEMNOU SPOLUPRÁCI

Kuala Lumpur – Mezinárodní skautská organizace a sdružení dobrovolníků United Nations Volunteers (UNV) při OSN digitálně podepsali dohodu o vzájemné spolupráci. Skauti a UNV se budou snažit společně propagovat dobrovolnictví jako silný nástroj k rozvoji mládeže. Jako společné cíle si stanovili dosažení udržitelného rozvoje a podporu dobrovolnických aktivit i tam, kde dobrovolníkům podpora chybí. (Scout.org)

ROVERSKÝ KMEN SPOUŠTÍ VLASTNÍ WEB

Česko – „Na webu najdeš vše, co si budeš z Roverského kmene chtít přečíst ve chvíli, kdy ti časopis leží doma,“ zve Štěpánka Křováková – Štěpka, koordinátorka online týmu RK.

Nový web, který bude spuštěný 12. prosince a dostupný na adrese kmen.skauting.cz Na stránkách lze najít archiv starších čísel. Příjemné bude přizpůsobení pro mobily. Do budoucna redakce počítá s uveřejňováním bonusového materiálu. (Redakce)

LÍSTEK NA KORBO 2020 BUDE PLATIT I V ROCE 2021

Česko – Účastnické poplatky za KORBO 2020 organizátoři vracet nebudou. Účastník se zaplacenou registrací na ročník 2020, má zajištěné místo na KORBU 2021. I když KORBO 2020 nakonec neproběhlo, museli organizátoři zaplatit určité finanční náklady. (Korbo, Facebook)

TERMÍN REGISTRACE SE NEMĚNÍ, CENA VŠAK ANO

Česko – Střediska musí své registrace vyplnit do Skautisu nejpozději 31. ledna 2021. Cena člena spolku s časopisem je nyní 305 korun, bez časopisu pak 265 korun. K navýšení došlo o 15 korun. Cena STS zůstává stejně jako loni 200 korun. (Křižovatka)

JUNÁK VYDAL SEZNAM COVIDOVÝCH DOBROVOLNICKÝCH AKTIVIT

Česko – S ohledem na pandemii koronaviru Junák vydal seznam dárcovských a dobrovolnických aktivit, do kterých se skautky a skauti mohou zapojit. Seznam nese název Zvládneme to a je k dispozici na sociálních sítích Junáka. Kdokoli může do seznamu přispět s příležitostí k pomoci. Jedná se například o sbírku počítačů, organizovanou novinářkou Norou Fridrichovou, odběr krevní plazmy, těch, kteří COVID-19 prodělali, nebo online doučování. (Junák – český skaut, Facebook)

POŘADATELÉ RUŠÍ OBROK 2021

Česko – Po zvážení všech argumentů se organizátoři společně s Výkonnou radou Junáka (VRJ) rozhodli pro zrušení Obroku v následujícím roce. Shodli se, že šance na uspořádání akce je mizivá a raději ukončí přípravné práce nyní, aby ušetřili pořadatelskému týmu práci. Není zatím jasné, zda se akce posune na rok 2022, nebo se jeden ročník vynechá a další Obrok bude až v roce 2023.

Ve spolupráci s Roverským odborem připravuje VRJ podporu ostatních akcí, které bude možné uskutečnit. Obrok počítal s návštěvností až 2 000 lidí. (Křižovatka)

V AFRICE SE SKAUTI VZDĚLÁVAJÍ O ODPADCÍCH V PŘÍRODĚ

Nairobi, Makati City – Skauti v Africe s pomocí UNICEF zorganizovali Tide Turners Plastic Challenge. Jejich cílem bylo rozšířit povědomí o znečištění země a moře odpady a pokusit se společně hledat východisko tohoto problému. V rámci této výzvy stovka pákistánských roverů podnikla týdenní expedici, při které sbírali odpad a informovali ostatní turisty o tom, jak negativní dopad odpady na přírodu mají.

Celkem se zúčastnilo více než 165 tisíc lidí z více jak 20 zemí světa. Hlásit se mohli účastníci starší 14 let a po absolvování dostali certifikát. Projekt

pomohlo financovat Spojené království. (Scout.org, cleanseas.org)

VOLBY VALNÉHO SNĚMU PROBĚHLY ONLINE

Česko – Kvůli zrušenému Valnému sněmu se v průběhu října konaly volby do ústředních orgánů Junáka online. Jednalo se o historicky první volby, které proběhly touto formou. Delegáti Valného sněmu volili část členů Náčelnictva, Rozhodčí a smířčí rady a Ústřední revizní komise. Novým náčelníkem se stal Ondřej Vokál – Vokin a novou náčelní Vendula Bušková – Věna. (Křižovatka)

ELPIDA A SKAUTI OPĚT TÁHNOU ZA JEDEN PROVAZ

Česko – Junák znovuobnovil spolupráci s neziskovou organizací Elpida, protože pandemie koronaviru pokračuje. Elpida provozuje Linku seniorů, která propojí důchodce s dobrovolníkem, který pomůže s nákupem potravin, léků nebo vyřízením složenek. Plnoletí zájemci se musí registrovat znovu, i když pomáhali už na jaře. (Křižovatka)

DOKUD JSI V TEPLĚ, HOUBY SE TI DĚJE.

Spací pytle Solitaire zastupují u Warmpeace vyšší třídu vybavení pro spaní v přírodě.

Spacáky řady Solitaire poskytují srovnatelný izolační výkon s tradiční řadou Viking, ale s mnohem nižší hmotností a nesrovnatelně nižším objemem.

DWR úprava neobsahuje fluorcarbonové látky, které nepříznivě ovlivňují zdraví lidí i zvířat.

www.warmpeace.cz

Solitaire 1000

-12 °C || -20 °C || -43 °C

by EN13537

Zimní spacák ověřený v podmínkách za polárním kruhem.

Spacák je konstruován s ohledem na používání především v teplotách pod bodem mrazu. Objemná pružná náplň ideálně spolupracuje s lehkým vnějším materiálem. Po rozbalení rychle zaujímá maximální objem a vytváří tak silnou izolační vrstvu.

YKK®

Colibri®
DWR 15D

TÉMA

**Anketa: Jak si představujete ideální klubovnu od Ježíška?
Klubovna snů**

ANKETA: JAK SI PŘEDSTAVUJETE IDEÁLNÍ KLUBOVNU OD JEŽÍŠKA?

AUTORKA **PETRA SÝKOROVÁ – SURIKATA**

Každý skaut má určitou představu o klubovně snů. Kdybychom nemuseli řešit rozpočet a další aspekty, bylo by zcela geniální dostat skautskou střechnu nad hlavou třeba od Ježíška. Roveři se zamysleli a je pěkné, že to každý pojal trochu z jiného soudku. Přeji všem, aby měli takovou skautskou místnost, jaká jim bude vyhovovat.

PAVLA DOUSKOVÁ – OSLÍK, TYGŘÍCI A VŠRK SKRYPTA, STŘEDISKO DVOJKA PRAHA

„Kam to vlastně jdeme?“

„Počkej, za chvíli uvidíš. Jsem na to místo opravdu pyšná.“

Otevřu dveře...

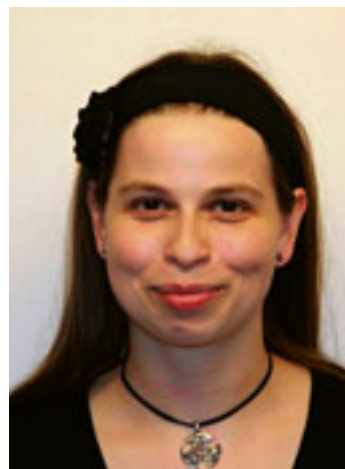
Náš oddíl sní o vlastní klubovně už od svého vzniku v roce 1986. O to palčivěji po ní prahneme nyní, kdy nás jiné středisko vypovídá ze současné klubovny v Zoubkově ulici. Máme strach, zda zase nějaké místo najdeme, a sníme.

První vize je klubovna skutečně existující. Místo, kde se dá trávit společně čas, mít zde věci a vnímat je jako naše. Stačí malá místnost a záchod s umyvadlem. Ale kdyby se nemusely řešit peníze, vypadala by takto: malý domek na vlastním pozemku, venku je hřiště, travnatý plácek, ohniště a pár stromů. Přizemím vede chodba, jsou tam dvě šatny, sklad, jeden záchod se vstupem zevnitř, druhý se vstupem zvenčí, kuchyně a dvě velké místnosti, jedna se stoly, druhá s kobercem, taková herna. V patře se nacházejí čtyři klubovny, jedna slouží vedení, zbývající družinám.

V celé klubovně, ručně vymalované, není moc věcí, a tak je tu pořádek. Místy visí fotky, v rohu jsou vlnky a hole. Na vývěskách vidíš zajímavé věci, obrázky, průpovědky, bodování, diplomy... Pak je tu to, co z ní

činí správnou klubovnu. Je to ozvěna smíchu dětí, pocit uspokojení vedoucích, cestičky vzpomínek na zapadající slunce za okny a na nejlepší hry, voní tu kaštany z nedávného vyrábění a ještě se chvěje ve vzduchu poslední tón kytary. Když do ní vejdeš, jako by tě objala. A ty víš, že jsi tam, kam patříš.

„Pojď dál.“

MARIE ŠAFAŘÍKOVÁ – MÁJA, 213. PIONÝRSKÁ SKUPINA UFO; VŠRK SKRYPTA, STŘEDISKO DVOJKA PRAHA

Milý Ježíšku, celý rok jsme se snažili a byli hodní. Nadělil bys nám za to klubovnu?

Moc by se nám líbila taková, kde bychom si nepřekáželi. Kdyby se nacházela někde u Milíčovského lesa, bylo by to nejlepší.

U klubovny by nám moc imponoval přístřešek na kola a kdyby tam mohla být zahrádka na bylinky a drobnou zeleninu, bylo by to taky super. Zároveň už máme zkušenosti se sázením stromů, takže ani místo na nějakou ovocnou dřevinu by nebylo na škodu.

Uvnitř by mohla být kuchyňka, kde bychom si za chladných zimních schůzek zvládli uvařit teplé čajíky a upéct muffiny či jiné dobroty, v létě by byly neocenitelné domácí limonády a lehké saláty.

Společenská místnost by mohla být natolik velká, aby se tam vešly všechny tři skupinky najednou, a měly tak prostor na veškerý program schůzek.

Super by bylo, kdybychom tam měli hodně úložného prostoru, protože vlastníme dost věcí pro program, jako deskové hry a tak.

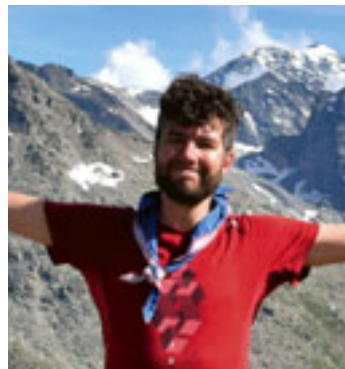
Bylo by skvělé, kdybychom měli kde složit hlavu – nejlepší by bylo dřevěné patro, na které by se vešlo dost lidí. Občas se totiž stane, že nám bouchne program či ubytování, a pak je dost dobré mít kde spát.

Milý Ježíšku, co říci závěrem? Samozřejmě bychom byli rádi za nějakou takovou klubovnu. Je nám ale jasné, že máš práce nad hlavu, takže když to nezvládneš, nic se neděje. Protože online setkávání rozhodně nenahradí to osobní, těšíme se, až se znovu potkáme na živo. A když to bude v naší vlastní klubovně, půjde jen o velmi příjemný bonus...

JAN HÁJEK – CULÍK, 15. ODDÍL ČESKÉ BUDĚJOVICE, STŘEDISKO VAVÉHA

Ideální klubovna se vytvoří sama tím, že do ní bude chodit spousta lidí a ti tam spolu zažijí bezpočet nezapomenutelných chvil. Má být dostatečně prostorná a s velkými

okny, ať vše vidíme. Na bílé stěny se obtisknou ruce (klubovna patří všem a každý by měl zanechat svou stopu) a jsou tam vzpomínky na dobrodružství, jež oddíl zažil. Na stěnách visí fotografie z táborů a oddílových akcí. A nechybí ani jinak nevzhledné očouzené polínko z posledního tábora. Stůl, k němuž se vejde celý oddíl, se dá složit, a poskytne tak místo hrám a také velkým polštářům, na kterých oddíl posedí v kroužku. Na molitanech a matracích vytažených z výklenku a rozložených na zemi se všichni skauti vyspí dorůžova.

A co by to bylo za útulnou klubovničku bez kamen, do kterých vlčata přikládají za zimních večerů, když se čte z oddílové kroniky! Celá jedna stěna je vyhrazena nástěnkám, každá družina a šestka má svoji (a může se na ní vyřádit sama), rádcům a vedoucím zase náleží velká knihovnička nejen se skautskou naučnou literaturou, ale i s kronikami a knihami od Foglara a Zapletala. A kde klubovna je? Stojí na břehu řeky, s loděničkou, dílnou, velkým ohništěm a zákazem vjezdu aut. A co je nejdůležitější? Do klubovny nejde žádný hluk, je totiž odhlučněná!

Do aktuální klubovny kamna bohužel nedostaneme. Ani ji nenafoukneme, aby v ní mohl přespat celý oddíl. Nicméně pořad je to naše klubovna plná našich zážitků. Stačil by nám i sklep. ●

KLUBOVNA SNŮ

AUTORKA SIMONA ŠUSTROVÁ – SASANKA

Klubovna je místo, kde se scházíme s lidmi, se kterými rádi trávíme čas, plníme výzvy a hrajeme hry. Na tomto místě si vytváříme společně zážitky a vzpomínky, jež nám bude stále připomínat. Klubovna je také unikátní svou výzdobou, která odkazuje na skautské oddíly a jejich historii. V tomto článku najdete tipy a nápady, jak pracovat s různě velkými prostory a jak je zvelebit po svém.

KLUBOVNA – MÍSTO JAKO STVOŘENÉ PRO SKAUTY

Z vlastnictví klubovny nám plyne spousta starostí, ale to, že se o ni staráme, nás učí zodpovědnosti za svěřené věci a vděčnosti za prostor, který sdílíme.

Pod pojmem klubovna si představíme místo, které jsme navštívili v dětství a je oproti změnám v našem životě stále stejné. Je důležité, aby byla také prostorem, jež využívají skautské oddíly ke své činnosti, která zahrnuje schůzky či víkendové akce. Klubovna by měla být schopná posloužit oběma těmto činnostem.

Na začátek je dobré rozlišit mezi klubovnou pro oddíl, která často zahrnuje jen jednu místnost, a klubovnou celého střediska, která většinou přichází i s pozemky. Vlastnit klubovnu znamená radost i starost. Vyžaduje to čas a finance na údržbu.

PROČ SE PUSTIT DO ZKRÁŠLOVÁNÍ KLUBOVNY?

Na správu se můžeme podílet právě my, roveři a rangers. Jako (nejen) pomocná síla tak třeba získáme nenahraditelné zkušenosti, ať už je to natírání prken k obložení klubovny, broušení podlahy či výmalba stěn. Pokud se vaše středisko či oddíl pustí do něčeho takového, je to skvělá příležitost pro kreativní úpravy, kde můžete realizovat své nápady a inspiraci.

Vytvořit něco, co zanechá opravdovou stopu, která nebude jen tak smazána. Přece jen, je to radost, když naše klubovna nese vzpomínky i na vás, na rovery.

VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ PROSTORY KLUBOVEN

Máme tedy klubovnu, která patří našemu oddílu, a chceme se v ní cítit co nejlépe. Oddíl má většinou na starost jednu místnost, kterou využívá, a má

ve správě. Takový prostor nebývá moc velký, což je třeba vzít v úvahu už při výběru barev stěn. Světlejší barvy místnost opticky zvětší, kdežto tmavé barvy ji zmenší. U menších kluboven volte nábytek méně masivní a takový, který se dá snadno přestěhovat podle potřeby. Určitě uděláte dobře, když vpustíte do místnosti hodně světla a pomůžete si i zrcadly.

KLUBOVNA ZE VNITŘ

Krásným příkladem kreativní tvorby je nově vznikající klubovna skautek z 18. oddílu Kladno Svítání. Klubovnu budují ve sklepních prostorách a upravují ji, aby nebyla chladná. Inspiraci čerpají z prostředí, které jim je nejpříjemnější, a to z čajovny. Na podlahu chtějí umístit koberec, aby co nejvíce eliminovaly chlad od země. K oživení zvolily vzorované koberce a polštáře se žlutými a červenými povlaky.

„Chtěly jsme vložit do klubovny duši našeho oddílu, kterou tvoří její členové. Proto jsme znázornily

všechny družiny na zdi – každá družina má své jméno po nějakém souhvězdí. Teď máme na zdi naši klubovnu noční oblohu.“

„Zvolily jsme beznábytkovou variantu. Budeme mít pouze jednu skříňku na uskladnění čajového setu, papírů, tužek a podobných věcí. Aby byla klubovna útulná, rozhodly jsme se pro dřevěné obložení. Navíc jsme tak schovaly trubku od topení. Nejjednodušším řešením pro nás byly palety, které musíme obrousit a nalakovat.“

Při výběru zeleně jsme musely brát ohled na to, že v klubovně není moc světla a tepla a že nemůžeme tak často zalévat. Proto jsme se rozhodly, že ze stropu zavěsíme břečťan,“ říká Lucie Hospodková za 18. oddíl Kladno Svítání.

Velice krásně si poradili s přestavbou klubovny v berounském středisku Radost a Naděje. Chodby jsou pokryty sítěmi, na kterých jsou zavěšeny fotografie členů střediska z různých akcí. V druhém patře se nachází dívčí a chlapecká klubovna.

V dívčí klubovně práce stále pokračují. Správkyně mimo jiné oživila místnost stromem, který se táhne po celé výšce jedné stěny. Na jeho větvích jsou otisky rukou členů dívčího oddílu.

„Nevím, čím to byl původně nápad, ale ke mně se dostal přes moji mamku. U nás doma sice neuspěl, ale mě to inspirovalo k vytvoření takového stromu v naší klubovně,“ říká Eva Neumannová z berounského střediska.

V chlapecké klubovně se zase povedlo původní malbu skloubit s novým vybavením.

„Rekonstrukce probíhala v srpnu. Začali jsme sundáním lina, zbrúšením, vyspárováním a natřením dřevěné podlahy. Následovalo vymalování. Dvě stěny na sobě měly nástěnnou malbu v duchu divokého západu, kterou jsme chtěli zachovat a opravit. To bylo celkem vtipné, protože jsme měli k dispozici pouze tempery.“

V průběhu rekonstrukce jsme došli k závěru, že chceme lépe vyřešit kuchyňský kout, a tak jsme v jednom rohu zabudovali linku se skříňkami. To bylo jedno z nejlepších rozhodnutí. Naše klubovna se mi moc líbí, podařilo se v ní pěkně skloubit staré s novým. Jen nepořádek je tam pořád a stále nám někam mizí odpadkové koše," říká Marta Štorkánová ze střediska Radost a Naděje Beroun

KLUBOVNA ZVENČÍ

K větším klubovnám mohou patřit i pozemky, které se dají patřičně využít. V areálu se dá realizovat spousta zajímavých věcí od zahradničení až po lezeckou stěnu, bludiště, či lanové centrum.

Že se dá vylepšení klubovny pojmout zajímavým způsobem dobře vědí ve středisku Kopřivnice Vanaivan. Pomocí šikovných členů si zajistili dotaci z evropských fondů na projekt vzdělávacího a komunitního centra. Společně s klubovnou vznikl okolní areál, který zahrnuje hřiště, lezeckou stěnu, venkovní posilovnu, tábořiště a amfiteátr. Budova slouží primárně ke skautské činnosti, ale dá se využít i pro jiné akce.

V České Skalici svůj pozemek patřící ke klubovně zvelebili po svém.

„Náš areál je umístěn na pomezí města a přírody. Leží nad řekou se splavem na začátku Babiččina údolí. Na jeho konci máme vlastní tábořiště. Celý areál má velkou rozlohu, hřiště, stromy, lezeckou stěnu a přístřešek. Schůzky se prakticky realizují jen v areálu, nikam jinam chodit nemusíme. Máme zde všechny sklady a vybavení, co potřebujeme. Holky si založily před pár lety zeleninovou zahrádku s kompostem. Vybudovali jsme hřiště na volejbal, osadili ptačí budky a lze tu i rozdělat oheň.

Pro mě je důležité i to, že jsem se za dobu svého působení v oddíle nemalou měrou podílel na vývoji či přestavbě tohoto areálu.

Také jsem rád, že se u nás líbí mnohým jiným oddílům a navštěvují díky tomu Českou Skalici a Babiččino údolí," uvádí Oldřich Rejl ze střediska Jiřího Šimáně v České Skalici.

Středisko Říp z Roudnice nad Labem ve svém venkovním areálu zase nabízí lanové centrum, lezeckou stěnu a 3D bludiště, střelbu ze vzduchovky, nebo skoky na trampolíně.

Zajímavý příběh vznikl v Brandýse nad Labem. Zdejšímu přístavu dorostli členové do roverského věku, a tak založili nový oddíl Piraně. Klubovnu, kterou měli, už dlouho plánovali zrekonstruovat. Když zakládali nový roverský kmen, povedlo se jim získat od Junáka grant. Jednou z jeho priorit byla dlouho plánovaná rekonstrukce. Zjistili však, že všechny stěny jsou prolezlé dřevomorkou, a museli je tedy strhnout, až jim

zbyla jen železná konstrukce, a teď ve volných chvílích postupně staví novou střechu a stěny. Jde to pomalu, ale je to dobrá zkušenost, kdy se tvoří úplně nová tvář klubovny spolu s nově vznikajícím oddílem.

HISTORIE KLUBOVNY TVOŘENA ODDÍLEM

Historie oddílu může být nejlépe viditelná právě na klubovně. Většinou totiž k oddílu patří od jeho založení a spolu s ním prochází různými proměnami. Je tedy důležité takový odkaz chránit a je velice smutné, pokud o něco takového přijdeme. O klubovnu nás však může připravit i nešťastná náhoda a nezbyvá, než se tomu postavit čelem a pracovat s tím, co máme.

Středisko v Říčanech mělo mít poprvé ve své historii dvě klubovny, jednu historickou a druhou novou,

kteřou právě začali stavět. Vzhledem k události, která je potkala, teď nemají ani jednu a opravy a dostavby by měly být hotové až v roce 2021.

„Ve středu 2. 9. 2020 kolem deváté hodiny večerní naše historická klubovna vyhořela. Klubovna bude muset být celá stržena, ale máme v plánu ji znovu postavit a obnovit tak, aby vypadala jako ta původní,“ říká Lukáš Pavelka ze střediska Lípa Říčany.

NA ZÁVĚR

Pokud tedy před vámi stojí rozhodnutí pustit se do rekonstrukce či nějaké opravy vaší klubovny, určitě do toho jděte! Získáte nové zkušenosti a vytvoříte si prostor, kde budete rádi trávit čas, ať už na schůzkách nebo víkendovkách a bude to opravdu stát za to. ●

PSYCHOLOŽKA HNILICOVÁ: ZMĚNA ŽIVOTOSPRÁVY POMŮŽE I BĚHEM PANDEMIE

AUTORKA KAROLÍNA ČERNÁ – KÁJA

Koronavirová pandemie, spojená s panikou, nejistotou a někdy i ztrátou zaměstnání, jistě zamávala s psychikou mnohých z nás. Zvláště v těchto časech bychom neměli zapomínat na správnou psychohygienu. Svě o tom ví i odborná asistentka 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy, Helena Hnilicová.

V tomto období jsou jedním z největších stresorů problémy, které nám přináší koronavirová pandemie. Co může člověk udělat pro svou psychiku, když se na něj ze všech stran hrnou negativní zprávy ohledně pandemie?

Pokud na nás mají negativní zprávy výrazný vliv, „rozhodí nás“, racionální strategie je vyhybat se jim, pokud je to možné – nečíst články s děsivými titulky a také omezit, případně si zakázat, komunikovat v tomto duchu na sociálních médiích. Nic neztratíme a získáme snad více klidu. Jestli nás pandemie extrémně zajímá – soustředme se na vědecké články, domácí i zahraniční, pokud nám nedělá problém číst anglicky.

Jakými jinými způsoby lze zlepšit náš psychický stav?

Pro zlepšení psychického stavu, ať už v době pandemie, či ne, vždy funguje úprava životosprávy: pohyb na čerstvém vzduchu (je to dovolené), jíst zdravou a vyváženou stravu. Přejídání nakrátko pomůže, ale posléze se to obrátí proti nám – pocit tíže a špatné zažívání zhoršují náladu. Lze doporučit občas se povzbudit čokoládou, nejlépe hořkou. Kakao má pozitivní vliv, zlepšuje náladu a zmírňuje příznaky deprese. Díky obsahu kofeinu má i schopnost nabudit nás.

Kouření či alkohol mohou sice bezprostředně na chvíli pomoci, ale z dlouhodobého hlediska škodí a hrozí vznik závislosti.

Je možné sledovat zprávy a zároveň nepropadnout panice?

Ano, pokud má člověk schopnost kritického myšlení a uvědomí si, že zprávy mohou obsahovat zkreslenou interpretaci objektivních faktů, protože novináři do svých článků mnohdy promítají své názory. Většina z nich nejsou odborníci na veřejné zdraví – dokonce jim často chybí alespoň základní kurz z této oblasti. Já považuji za velkou chybu, že v rámci bakalářského vzdělávání v žurnalistice není zahrnuto téma „public health“, anebo „Zdraví a jeho ochrana a podpora“.

Mnoho lidí přišlo kvůli pandemii o práci či brigádu a zvláště pak menší podnikatelé a lidé zaměstnaní v kulturním sektoru prožili nebo stále prožívají těžké období. Jak se v této situaci zachovat, aby se člověk nezhroutil?

Já si nejsem úplně jistá, jak je tento jev rozšířený. Pokud vím, alespoň na jaře státní podpora zafungovala a k nějaké „epidemii“ bankrotů a nárůstu nezaměstnanosti nedošlo. Nicméně je fakt, že existuje ohrožení podnikání zejména v gastronomii a v kultuře – oba tyto sektory jsou postavené na blízkém kontaktu lidí, a to je problém. Já bych doporučila uvážlivost a mít pochopení pro nepříjemná opatření, protože jsou nutná. Nic lepšího pro omezení pandemie nemáme, a to na celém světě. Je lepší ztratit práci a třeba i nutnost se přeorientovat na něco jiného, než aby zbytečně umíraly stovky lidí, byť by jim již bylo více než 65 let! Domnívám se, že vědomí, že já osobně činím vše proto, aby se pandemie

zvládla a nikoho neohrožuji, má nepochybně podpůrný účinek na psychiku. Mít čisté svědomí, že dělám, co je v mých silách, je dobrý pocit.

Během karantény může dojít k rodinné či partnerské krizi. Máte nějaké tipy, jak jí předejít?

Nejsem odborník na partnerské problémy. Intuitivně bych všem poradila, aby se pokusili uzavřít dohodu, že řešení problému odsunou na později, až bude epidemiologicky lépe. V duchu hesla: „Když se topí loď, všichni k pumpám.“

Pomalou se nám blíží Vánoce, které však tento rok budou vypadat poněkud jinak. Je možné, že někteří lidé skončí v karanténě a nebudou moci být na Štědrý den se svými známými. Co byste doporučila v této situaci dělat, aby se necítili osaměle?

Štědrý den většinou trávíme se svými rodinami, ne známými. Doufám, že opravdu zcela osamělých lidí bez rodiny není zas až tak mnoho. Ale pokud se někteří dostanou do takové situace, to je těžká rada. Existuje televize, rádio, modlitba, četba něčeho hezkého, a tak dále. Já osobně bych preferovala četbu. Věřím, že různé neziskové organizace budou takové lidi vyhledávat a nabízet jim pomoc, a to podle jejich potřeb a situace.

O vánočních prázdninách si studenti mnohdy moc neodpočnou, jelikož je čekají pololetní testy či zkoušky. Máte nějaké tipy, jak zvládat stres ve škole?

Pokud možno, zachovat si dobrý spánek. Když se člověk dobře vyspí, všechno jde lépe. Pokud se objeví nespavost či poruchy spánku, opět lze doporučit pohyb na čerstvém vzduchu a lehké jídlo. Vyhybat se různým „berličkám“ jako pilulky, energetické nápoje, pití alkoholu a podobně. Je to návykové a je to cesta do pekel. Výjimečně může energy drink nebo také sklenička vína s přáteli pomoci – opět opatrně!

Během distanční výuky studenti často ztrácejí režim a je pro ně těžké učit se doma, kde je spousta rušivých faktorů. Jakým způsobem se dá během online výuky udržet určitý denní a studijní režim?

Je to náročné, chce to disciplínu a řád! Vstávat ráno, jak jsme zvyklí, nezanedbat osobní hygienu a střídat výuku s nějakou jinou aktivitou, pokud to jde, spojenou s tělesným pohybem. Zacvičit si, zaběhat si, projít se. Dopřát si nějakou radost, na kte-

Helena Hnilicová

Vystudovala psychologii spolu s pedagogikou na Karlově univerzitě. Pracovala jako odborná asistentka ve Škole veřejného zdravotnictví Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví. V současnosti je odbornou asistentkou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Zapojuje se do iniciativ zabývajících se zlepšením dostupnosti zdravotní péče pro migranty ze třetích zemí v České republice. Podílela se rovněž na projektu Mighealthnet umožňujícím zprostředkování poznatků a zkušeností s poskytováním zdravotnických služeb migrantům na mezinárodní úrovni.

rou se mohou těšit – dělat něco, co mám rád: pokecat s přítelkyní/přítelem, kamarádem, přečíst kapitolu z oblíbené detektivky, dát si něco dobrého na zub, třeba čokoládu – podle preferencí každého. A neztratit víru, že všechno jednou skončí, včetně současné pandemie.

Jakým způsobem lze v této době kompenzovat nedostatečný kontakt žáků s vrstevníky?

To v podstatě nejde. Řešením je, abychom dodržovali opatření, šíření nákazy se dostalo pod kontrolu a děti se co nejdříve vrátily do škol.

Jak staré pořekadlo praví: „Vše zlé je pro něco dobré.“ Přinesla nám dle vašeho názoru koronavirová pandemie i něco pozitivního?

V první vlně to bylo úžasné vzednutí celonárodní solidarity a ochoty si vzájemně pomáhat. To bylo

úžasné. Projevilo se to také tím, že jsme i před vypuknutím druhé vlny pandemie zažívali vysokou míru osobní pohody – to ukázaly výsledky výzkumu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví České republiky a Světovou zdravotnickou organizací, na kterém jsem se nedávno podílela.

V současné době – těžko říct: možná určité poučení, že enormní globalizace, která pandemii předcházela, je neudržitelná, alespoň z hlediska ochrany zdraví.

Je něco, co byste chtěla na závěr sdělit našim čtenářům?

Věřím, že celosvětová pandemie koronaviru má nějaký význam, obsahuje nějaké důležité sdělení. Měli bychom o tom přemýšlet. ●

inzerce

Velké romány pro velké čtenáře!

↓ Pražské dobrodružství

↑ Již třetí kniha skvělé – překvapivé a napínavé francouzské fantasy ságy

↑ Od autora Transportu za věčnost

ROVERING

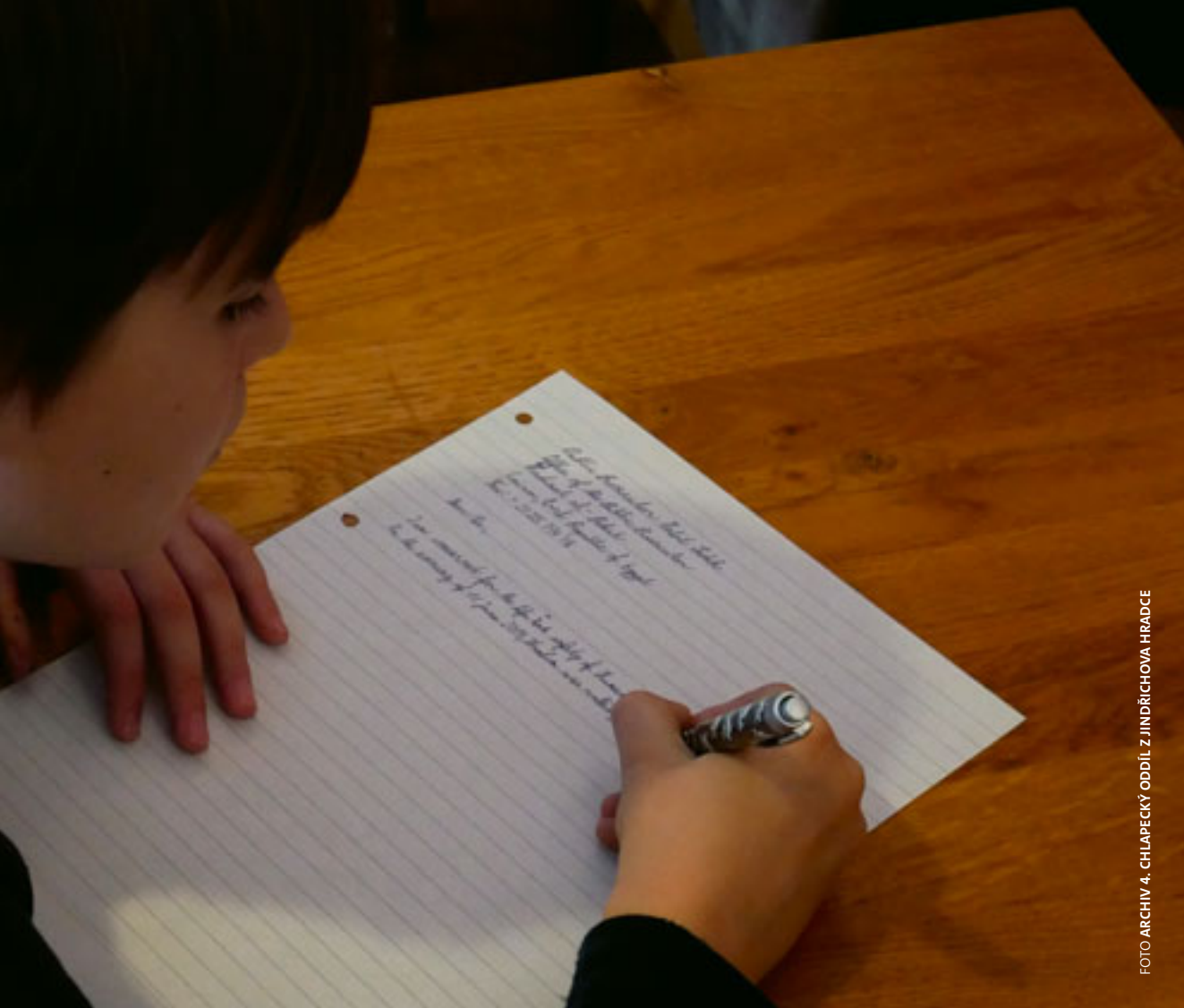

FOTO ARCHIV 4. CHLAPECKÝ ODDÍL Z JINDŘICHOVA HRADCE

Sloupkořadí
Chápat obsah ideologie jinak

Sloupek inspirace

OSVOBOĎTE OBĚTI BEZPRÁVÍ

Lidé posílají miliony ručně psaných dopisů, aby vyzvali politiky k osvobození konkrétních lidí, kteří se stali oběťmi bezpráví. Mezinárodní nezisková organizace bojující za lidská práva Amnesty International, každoročně v prosinci pořádá Maraton psaní dopisů. Pomozte s vaším kmenem osvobodit tyto lidi! Jak na to?

Přečtěte si na stránkách Amnesty International příběhy lidí, kterým letos organizace pomáhá a rozmyslete si, jak je můžete podpořit. Bud' to můžete **individuálně napsat a odeslat dopis** na podporu daného člověka. Nebo můžete **uspořádat online dopisovou akci** a zapojit do psaní například svůj roverský kmen.

Až se rozhodnete pro první, či druhou variantu musíte se zaregistrovat. Registrací si založíte účet, který vám mimo jiné dá přístup ke všem potřebným materiálům, jako vzorové dopisy a adresy nebo manuál na pořádání online dopisové akce.

Nakonec realizujte samotný Maraton. Napište co nejvíce dopisů. S počtem roste síla, která nakonec politiky donutí osvobodit uvězněné.

Do boje za obranu lidských práv můžete přispět i vzděláváním se. Organizace Human Rights Academy vytváří kurzy zaměřující se na tuto problematiku. Můžete zjistit, jaká jsou lidská práva, jak jsou spojená s digitálním světem, rodinami nebo se dozvědět více o jejich obráncích. Zapojte se a pomozte zajistit, aby každá lidská bytost měla přístup ke svým přirozeným právům.

Ondřej Vodička – Miego
Středisko Jiřího Šimáně Česká Skalice

Sloupek Roverského odboru

PODZIMNÍ NOVINKY

Ani turbulentní koronavirové události nás v Roverském odboru nezastavily v práci na roverských tématech.

Finišujeme s přípravou roverského rozcestníku pro nahrazení již nefunkčního Rovernetu. Zároveň jsme spustili instagramovou stránku *@rovering_cz*, kde sdílíme tipy na aktivity a program a informujeme o novinkách ve skautském roverském dění.

Zdalipak už víš, kdo všechno je rover a co všechno můžeš jako rover dělat? Výcuc najdeš na našich instagramech!

Během podzimu jsme se podíleli na online Elixíru, kde jsme prezentovali tipy a zkušenosti pro práci s rovery a rangers v oddílech. Zapojili jsme se také do online Miquiku, pro který jsme připravili program o roverských kmenech.

Dokončujeme práci o roverských kompetencích a nezahálíme ani s přípravou důležitých témat na diskusní setkání o budoucnosti roveringu, kterého se zúčastníme společně s Výkonnou radou Junáka, organizátory roverských kurzů či redakcí tohoto časopisu. Diskuse je určena všem, kteří se kolem roveringu nějak pohybují. *Fun stuff coming soon, baby.*

Zároveň jsme udělili Roverská ocenění lidem, kteří výrazně přispěli k českému roveringu. Mezi oceněnými je například i bývalá šéfredaktorka Roverského kmene Rajče.

Chceš-li se dozvědět víc o naší činnosti nebo máš nápad, neváhej se nám ozvat na *ro@skaut.cz*.

Julie Motalová

CHÁPAT OBSAH IDEOLOGIE JINAK

AUTOR MATĚJ RICHTR – VYPRAVĚČ

Po zpochybňování roveringu v minulém čísle nyní přináším svůj názor na skauting v měřítku ideologií, které ovlivňují náš svět. Krásné pro následující řádky by bylo, aby každý vymazal svou hlavu jako paměť v mobilu a zkusil prožít proces porozumění termínu ideologie znova.

Slovo ideologie v nás může vyvolávat negativní pocity. Za minulého režimu byl jeho význam příčiněním komunistů narušen a v našich myslích je stále zakořeněn v záporném slova smyslu, protože se za posledních 30 let nikdo nevěnoval jeho obnově. V západním světě má slovo ideologie neutrální vyznění.

Definice ideologie není zcela jasná a vyvíjela se v čase. Pro náš účel se spokojme s definicí z wikipedie.cz, která říká, že ideologií se rozumí propracovaná soustava názorů, postojů, hodnot a idejí s myšlenkou, která formuje určité názory a postavení.

V Evropě negativní význam získala už v době Napoleona, který kritizoval své oponenty, kteří byli filosofičtí stoupenci vědy o idejích. Později s ideologií pracovali Marx a Engels, kteří ji připoutali k třídnímu boji ve společnosti. Co začali tito dva Němci, dokončil Lenin v Sovětském svazu. Po roce 1948 jsme žili v komunistické ideologii i my. Nyní nás tlačí trn ideologie i dvě generace po Sametové revoluci.

KAPITÁL, MEIN KAMPF A SCOUTING FOR BOYS

Všechny velké ideologie mají své otce zakladatele. Výše jsem už dva zmínil, Marxe a Engelse, kteří v roce 1867 napsali Kapitál. A do třetice přidáme Adolfa Hitlera, který v roce 1925, respektive 1926, vydáním knihy Mein Kampf pokládá základy ideologie nacismu. Obě ideologie mají své silné zakladatele a své myšlenky, které jsou sepsané v kni-

hách. Pozadu nezůstává ani skautská ideologie, tedy Robert Baden-Powell, rok 1908 a kniha Scouting for Boys.

Všechny tři myšlenkové komplexy jsou ideologie, ale jen dvě vnímám negativně a skauting pozitivně.

VÝCHOVA JE NÁSTROJ NEJMOCNĚJŠÍ

Myšlenky skautingu jsou sepsané v heslu, zákonech, principech a slibu, které každý člen a členka organizace slyší za svůj život několikrát. I do nejmenších benjamínků „hustíme“, že ochrana přírody je důležitá, že máme „poznávat, co je správné, a podle toho se chovat“. To jsou slova ze záložky Férovost u benjamínků na oficiálních stránkách. Výchova je naším největším nástrojem pro šíření ideologie skautingu a je

V určité době jsou „in“ různé myšlenkové směry. Nyní jsou „in“ myšlenky demokracie, proto rodiče své děti svěřují nám.

to právě ona, která nás odlišuje od jiných organizací, které pracují s dětmi. Skaut je výchovná organizace. Junák je tedy výchova v ideály, které pro potřeby našeho prostředí upravil Svojsík a v současné době je upřesňují Stanovy Junáka.

Děti ovlivňujeme naší ideologií, ale ony ji často nevnímají. Bud' jí nerozumí, nebo ji nepodrobují kritice a bezmyšlenkovitě ji přijímají za svou. V době puberty ideologii začnou zkoumat a kritizovat. I to může být částečné vysvětlení, proč tolik skautů a skautek odchází kolem 15. roku života. Na druhou stranu, pokud v ní najdou zalíbení, už máme lidi, kteří pravděpodobně Junák neopustí a jeho myšlenky přijali za své.

PŘEBÍRÁME ROLI PIONÝRA

Ve filmu Pupendo je část, kdy pionýři nesou volební urnu k rodině hlavního hrdiny, která nechtěla jít volit. Do této scény jsem si dokázal živě dosadit skauty a vůbec jsem se nepozastavil nad tím, že by zde nemělo něco sedět.

Skaut vnímám jako nástupce Pionýra ve smyslu propojení státních událostí a mládeže, která má být symbolem budoucích generací. Zcela konkrétně u čestných strážů. Dříve tam stávali pionýři a nyní my. A taky sokolové. Neznamená to nutně nic negativního, jen další podobnost, kterou беру jako důkaz šíření ideologie našeho hnutí, přesněji ideje lásky k vlasti. Rozdíl je, že Pionýr byl přímo řízený státem a vychovával děti v myšlenkách socialismu. My jsme spojení se státní garniturou. Za socialismu vás k účasti stání u památníku mohli donutit, dnes už podobnou věc nikomu nařídít nemůžeme.

V určité době jsou „in“ různé myšlenkové směry. Lidé měli zájem dávat svoje děti do Hitlerjugend za nacismu a do Pionýra za komunismu. Nyní jsou „in“ myšlenky demokracie, proto rodiče své děti svěřují nám. Momentálně máme demokracii a nikdo nemůže nikoho trestat za to, že není skautem, díky tomu těžíme z dobrého jména Junáka. To, že jste prošli skautskou výchovou nebo že vedete oddíl se v životopise vyjímá. Lidé oceňují soft skills, například komunikaci, práci ve skupině, samostatnost, apod., které jsme si během skautování osvojili. A z toho těží i Junák, který právě na tyto dovednosti láká.

IDEOLOGIE, KTEROU ŽIJÍ

Nikdo nám nedal patent na rozum, každý si myšlenku skautingu vykládá tak trochu po svém. To tvoří unikátnost každého oddílu a rodiče nám z nějakého důvodu svěřují své děti, abychom je „naočkovali“ ideologií, kterou zřejmě považují za dobrou.

Ideologii v našem snažení s mládeží šíříme, o tom nemůže být sporu. Ale je jen na nás, jestli si v hlavě uchováme starou, komunismem zatěžkanou verzi *ideologie*, nebo zkusíme slovo ideologie pochopit znovu. Já jsem to zkusil a jsem rád, že ideologii skautingu mohu šířit. ●

K náhledu do ideologie doporučuji v knize *Základy Junáctví* od A. B. Svojsíka.

I. část: Vývoj, podstata a význam skautingu, vzory junáků, oddíly II Podstata skautingu a III Význam skautingu

SVĚT OKOLO NÁS

FOTO PIXABAY

Umění se hádat (smysluplně)
Poznáváme východ středních Čech

UMĚNÍ SE HÁDAT (SMYSLUPLNĚ)

AUTOR ONDŘEJ VODIČKA – MIEGO

Debatování se nezasvěcenému jedinci může zdát jako hádání. Tato volnočasová aktivita však nabádá ke smysluplné diskusi, která je naplněna, když jsou všechny její parametry dodržovány. Naučit se však věcné a strukturované debatě je úkol, který vyžaduje nelehké nároky.

JAK MĚ ZAUJALA DEBATA

Probíhala běžná nezáživná hodina základních společenských věd na gymnáziu v Hradci Králové, když se nečekaně ozvalo zaklepání na dveře slibující zpestření hodiny. Do třídy našeho druhého ročníku na výzvu vstoupil kluk, který svým drdolem, kšandami a ponožkami s obrázky avokáda zaujal moji pozornost.

FINÁLOVÁ DEBATA V SENÁTĚ – PŘESTOŽE JSME SE ZDE VYFOTILI, NA DEBATU JSME JEN KOUKALI

„Chcete vyhrávat hádky? Rozšířit své pole znalostí a umět vyhledávat informace? Nebo se i podívat do různých koutů republiky? Tak přijďte na naši debatní schůzku,“ zněla slova lákající nás k vyzkoušení debaty. Otočil jsem se na svého kamaráda Davida, který už kýval hlavou, že to zkusíme.

Na úvodní schůzce nám bylo představeno, co debatování skutečně je. Vysvětlovali, že nejde o žádné chatovité hádání. Debata je totiž strukturovaná diskuse dvou týmů, kde platí jasná pravidla. Ta si však musí

debatér pohlídat sám. Rozhodčí sice jsou přítomni u debaty, ale pokud debatér sám neupozorní na porušení pravidel, kterého se protivník dopustil, je to stejné, jako kdyby se žádné porušení nestalo.

S kamarádem jsme byli naprosto zaujati. Možnost kultivování mluveného projevu, získávání širšího i hlubšího přehledu a chuť soutěžit nás vtáhly na další tři roky. Přihlásili jsme se jako dobrovolníci na turnaj, který se shodou okolností odehrával na našem gymnáziu.

PRVNÍ ŠOKY

Krátce po úvodní schůzce jsme dostali šanci se podívat na debatní turnaj, který se odehrával na naší škole.

Hned prvním šokem byl dress code. Chvilí jsem měl za to, že jsem se objevil na plese. Debatéři přicházeli v oblecích v lesklých botách a dlouhých kravatách. Debatérky si oblékly sukně, košile a jiné slušné a slušivé oblečení.

Šli jsme se podívat na první debatu. Nejdříve jsem byl v šoku, s jakou kadencí a rázností řečnili. Skoro jsem se bál. Celá debata byla ostrá a pro mě zmatečná, protože jsem se v ní ještě nedokázal orientovat. Poté mě překvapilo, že se zde netleská klasicky oběma rukama, ale „tlesknutím“ jednou dlaní o lavici.

Pocit šoku mě neopustil ani po debatě. Nikdo by nečekal, že se spolu po takové debatě soupeřící týmy dokážou bavit. Na chodbě si však s humorem vyprávěly, kdo co pokazil nebo z čeho byl vytočený.

Po přibližně 20 minutách jsme se vrátili do třídy. Tam jsme si od rozhodčího vyslechli zpětnou vazbu na debatu a následně výsledek. Mimochodem, v debatě můžete vyhrát přesvědčivě a nepřesvědčivě a stejně tak prohrát. V rámci debaty se rozdělují tři tzv. balloty. Získáte-li všechny, vyhráváte přesvědčivě, ale když je poměr 2:1 pro vás, tak vyhráváte nepřesvědčivě.

Měl jsem také příležitost se podívat na debatu v angličtině. Byl jsem na ni velmi zvědavý, protože mě angličtina vždycky lákala, koneckonců ji nyní studuju na vysoké škole. Následný zážitek jsem zdaleka nečekal. Angličtinu jsem znal z hodin akorát trhanou, kdy mluvčí často hledal slova, ale zde debatěři mluvili angličtinou, jako by to byl jejich mateřský jazyk.

ĎÁBLŮV ADVOKÁT?

Debaty vždy probíhá na dané téma (např. „vývoj jaderných zbraní přinesl více škody než užítku“) a debatér si za turnaj zkusí roli jak afirmace, tak negace. Může tedy nastat situace, kdy debatér musí zastávat stranu, která mu je nepřijemná. Třeba, když si myslí, že vývoj zbraní skutečně světu spíše ublížil, ale zastává stranu, která říká pravý opak. Na zmíněném turnaji jsem byl s celou skupinou přátel. Moje kamarádka Lenka celý turnaj nesla stěží. Šla jí silně proti srsti právě představa, že by se do takové pozice dostala. Byl to jeden z důvodů, proč v debatování nepokračovala.

DEBATÉRSKÁ ŠKOLA

Po zmíněném turnaji nám bylo všem, kteří se rozhodli pokračovat, jasné, že máme na čem pracovat. Náš kouč (či náčelník) proto s kouči z nymburského debatního klubu dohodl soustředění na jejich škole. Po celý víkend bylo jejich gymnázium dostupné k učení a zlepšování našich debatérských kvalit. Představili nám, jaké role se v debatě vyskytují, jak správně tvořit argument a tzv. case, aneb výslednou argumentační řeč, a mnoho dalšího. Jakmile jsme se

seznámili s teorií, přišla na řadu praxe. Vyzkoušeli jsme si debatu na nepřipravenou tezi. Téma nám tedy zadali na místě a dostali jsme hodinu času na přípravu. Potom přišla debata samotná, kde má řečník 5, nebo 6 minut na svoji řeč. Zpravidla první pokusy dopadly třiceti vteřinovou řečí. Byli jsme nervózní, nevěděli jsme co říkat a, když už jsme něco řekli, tak jsme si nebyli jistí jestli dobře. Pouze mně se povedlo naplnit celých šest minut. Jenže jen díky tomu, že jsem dobrou polovinu promlčel při hledání slov. Přesto byli všichni překvapeni, jak dlouho jsem dokázal „mluvit“, a díky tomu jsem byl přiřazen k již zkušenému týmu s názvem „Výhodná adopce“, jelikož jim chyběl debatér.

PŘESVĚDČIVÝ ZAČÁTEK TURNAJE

Cestou do České Třebové, kde nás čekal první turnaj, jsme ještě dodělávali náš teoretický plán na reformu školství. Bylo to jedno z témat, které nás ten víkend čekalo. Přijeli jsme v pátek a hned první večer jsme debatovali. Měl jsem štěstí, že kluci z našeho týmu už měli za sebou jeden rok debatování, takže jsem věděl, že hlavní břímě není na mně. Postupem času se však ukázalo, že být v týmu mazáků nebyla jednoznačná výhra. Stále jsem měl pocit, že se spíše vezu a u řečnického pultíku vykládám to, o co mě žádali spoludebatěři. Mezitím se ostatní týmy složené pouze z nováčků postupně společným úsilím zlepšovaly. Obě varianty měly své pro a proti.

Toho večera bylo naším úkolem shodit plán reformy školství druhého týmu. Sotva někdy zapomenou překvapení, když nám rozhodčí řekla, že náš tým, Výhodná adopce, vyhrál. Dokonce přesvědčivě (3:0).

Postupně jsme se scházeli se zbytkem našeho klubu a čím víc nás bylo, tím větší euforii jsme prožívali. Každý, včetně úplných nováčků, získal aspoň jeden ballot (bod), který se pak promítal do výsledného hodnocení. Tento výsledek hned první večer turnaje nikdo nečekal. Bohužel se Výhodná adopce nedržela prvního

úspěchu a v průběhu turnaje jsme prošli všechny varianty výher a proher. Přesto výsledek byl, minimálně pro mě, ohromující. Stejně tak adrenalin a všechny emoce, které jsem ten víkend měl šanci prožít.

POSTUPEM ČASU...

Čas plynul a já jsem pokračoval v debatování. Na schůzkách jsme rozebírali teze a hledali k nim informace, zkoušeli si nepřipravená témata nebo dělali různá řečnická cvičení. Ve volném čase jsme se scházeli v kavárnách, kde jsme společně vymýšleli argumenty a hledali potřebné důkazy. Během všech aktivit jsem si osvojoval mnohé dovednosti, které se silně projevovaly i v nedebatérském světě.

Psaní argumentačních esejí či jiných textů do školy se pro mě s nadsázkou stalo maličkovitostí. Vyhledávání, čtení a zpracovávání informací mi šlo rychleji nebo mi aspoň dávalo méně námahy. Postupně jsem zjišťoval, že ačkoliv se nějaká věc zdá jednoznačně dobrá, tak má i svou stinnou stránku. Například sdílená ekonomika. V konceptu krásná idea, že půjčováním nebo pronajímáním třeba bytů, když je zrovna nepoužíváme, se využijí na 100 % a tudíž ušetříme matičku zemi od přílišné spotřeby. Avšak tato sdílená ekonomika zapříčinila nerovné podnikatelské podmínky, a třeba v otázce bytů napomáhala k bytovým krizím ve velkých, turistických městech.

Nikdy bych se s největší pravděpodobností o této problematice (a mnoha dalších) nedozvěděl, kdybychom ji nerozebírali v rámci debatování.

Nadhled na různé problémy jsem si přenesl i do skautského života. Ať se to týkalo otázek v rámci střediska nebo méně vážnějších problémů v oddíle nebo družině.

Také jsem si uvědomil, že každé téma nebo každá problematika se dá řešit a rozebírat do nekonečných detailů. Tedy je více než nerozumné utvářet si názor na základně drobnou informaci.

Neposledně mi debatování pomohlo v ústním projevu, neboť jsem si začal více věřit. Již jsem zmínil, že na začátku jsem polovinu času promlčel. Taky jsem se zadržoval v řeči, brumlal a často se ztrácel v myšlenkách. Sice se mě tyto nedostatky stále drží, ale ve výrazně menším množství a dokážu přednést i úctyhodnou řeč.

...AŽ DO FINÁLE

Do dalšího školního roku jsem vstoupil s nově vzniklým týmem – Kolumbáriem. Stále se však jednalo o debatní kamarády, které jsem znal od začátku. Byli jsme ambiciózní trojice, která dokázala zapracovat jak před debatou na přípravě času, tak při samotné debatě. Díky tomu jsme se kvalifikovali do finálového turnaje – vyvrcholení celé sezóny. To nebylo naším původním cílem, ale zjistili jsme, že máme dostatek bodů na postup. Úspěch jsme slavili společně s dalšími dvěma týmy našeho klubu, které se také kvalifikovaly. Tím jsme jako debatní klub dosáhli největší reprezentace v rámci finálového turnaje. ●

Debatní pojmy

- afirmace** – strana v rámci debaty, která hájí tezi
- negace** – strana v rámci debaty, která vyvrací afirmaci
- teze** – stručně vyjádřené tvrzení, jehož pravdivost afirmace hájí
- argument** – logický výrok, který odůvodňuje nějaké tvrzení
- case** – výsledná řeč připravená na papíře, obsahující definice, argumenty či status quo (popis současného stavu)
- ballot** – 1) výsledná listina, na které je zaznamenán výsledek debaty, jeho odůvodnění a obodování jednotlivých debatérů
2) body získané za debatu

POZNÁVÁME VÝCHOD STŘEDNÍCH ČECH

AUTORKA ANNA VAŘEKOVÁ – BARBIE

Mám štěstí – rovery z mého střediska baví objevovat nová místa v našem okolí. Dovolte mi vás pozvat na místa našeho kraje, kde se nám líbilo a na místa, kam se jako skupina chystáme. Protože Středočeský kraj je velký, projdeme se spolu v tomto článku jen po okresech Praha-východ, Benešov a Kutná Hora.

PRAHA-VÝCHOD

Má skautská domovina jsou Říčany, proto začnu svou pozvánku do okresu Praha-východ u nás, v největším městě na světě začínajícím na písmeno Ř. Přijďte se podívat na zříceninu hradu Říčany ze druhé poloviny třináctého století, v infocentru si půjčte vesla od lodiček na Mlýnský rybník a projděte si místní naučné stezky. Naučná stezka Říčansko začíná na Masarykově náměstí a provede vás přes všechny významné body města, památky, les i koupaliště Marvánek a Jureček. Tato naučná stezka s 18 zastaveními zaujme celkovým ekologickým laděním.

Není-li ekologie váš šálek kávy, zkuste se k nám vydat po Stezce kocoura Mikeše vedoucí z Hrusic, kde se narodil a tvořil Josef Lada. Trasa je bohatě ilustrovaná obrázky zmíněného umělce a seznámí vás s prostředím, kde se celá kniha o kocourkovi odehrává. Tato stezka je skvělou zábavou a výšlapem nejen pro roverské kmeny, ale i pro mladší dětské oddíly, které mohou sledovat Mikešovy strasti a radosti během putování.

Říčany jsou dopravně velmi dobře dostupné autem, vlakem i autobusy, ať jedete z Prahy, Kutné Hory či od Benešova.

I pro historické nadšence má okres Praha-východ vhodné venkovní alternativy – Naučné stezky Krajinou barona Ringhoffer a Po stopách kameníků. Ta první vás provede okolím Velkých Popovic a Kame-

nice, kde žil významný průmyslník 19. století, baron František Ringhoffer. Stezka mimo jiné seznamuje s pivovarem ve Velkých Popovicích, kamenickými hamry v Kamenici, hrobkou baronovy rodiny či historií obce Kostelec u Křížků. Naučná stezka Po stopách kameníků vás okružní cestou vezme z Louňovic od kamenického skanzenu přes Struhařov, Mukařov a Žernovku zase zpátky. Velká část této trasy prochází národní přírodní rezervací Voděradské bučiny, která stojí za návštěvu i bez kameníků.

Komu by byl seznam vycházek středočeskou přírodou malý, může navštívit národní přírodní rezervaci Větrušické rokle a vyrazit po pravém břehu Vltavy vycházkovým krokem do Štěchovic, kde se naskytne možnost projít si dvoukilometrovou repliku první trasy Klubu českých turistů. K pozoruhodné vodní elektrárně Slapy vás pak zavede naučná stezka Svatojánské proudy, lemovaná krásnými výhledy a tabulemi s informacemi o okolní přírodě. Pozor, tato stezka v podzimním počasí velmi klouže a rozhodně není na vycházku s kočárkem! Pro odvážné rovery je ale tou správnou podzimní výzvou.

V okrese Praha-východ najdete nejen krásnou přírodu a spoustu venkovních lákadel, ale i hrady, zámky a jiné radovánky. Navštivte třeba hvězdárnu Ondřejov, hlavní observatoř Astronomického ústavu Akademie věd České republiky. Pokud je pro vás Středočesko příliš daleko, můžete navštívit hvězdárnu alespoň virtuálně a rozjasnit si den prohlídkou na adrese v infoboxu.

Virtuální prohlídku celého města nabízí na svých stránkách Brandýs nad Labem-Stará Boleslav. Osobní návštěva kočárovny a zámku Brandýs nad Labem ale rozhodně nezklame. Za vidění stojí i brandýská synagoga a chrám Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi. Dalším zajímavým místem je zřícenina hradu Jenštejn ve stejnojmenné obci. Potkáte ji, pokud se vydáte po červené turistické značce z Víně do Miškovic. Na hradě se můžete dozvědět něco o životě pánů z Jenštejna včetně Jana z Jenštejna, který se později stal pražským arcibiskupem. Neměli bychom opomenout ani zámky Jirny a Štiřín.

Pokud jste archeologičtí nadšenci, doporučím vám ještě návštěvu Zlatého kopce u Přezletic, kde byly mimo jiné nalezeny kamenné nástroje z období paleolitu.

Naučná stezka Říčansko – devět kilometrů, 18 zastavení, začátek i konec v Říčanech, neokružní

Stezkou kocoura Mikeše – přibližně 20 kilometrů, 12 zastavení, začátek Hrusice, konec Říčany

Naučná stezka Krajinou barona Ringhofferů – 18 kilometrů, 10 zastavení, začátek Mirošovice, konec v Kamenici

Naučná stezka Po stopách kameníků – zhruba 22 kilometrů, 13 zastavení, začátek i konec v Louňovicích u kamenického skanzenu*

Naučná stezka Svatojánské proudy – devět kilometrů, začátek ve Štěchovicích, končí v Nových Třebenicích

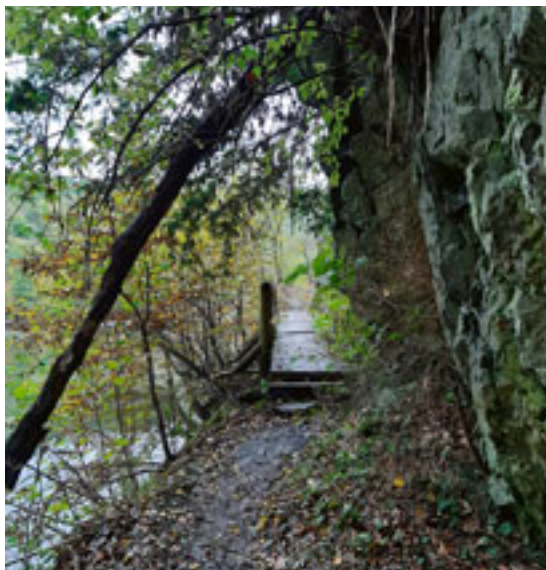
Hvězdárna Ondřejov* – <http://www.asu.cas.cz/cz/asu/virtualni-prohlidky>

Brandýs nad Labem-Stará Boleslav – <https://www.brandysko.cz/>

*doporučuji si před návštěvou ověřit, zda je objekt otevřen

MAPU VŠECH TIPŮ OTEVŘETE
NAČTENÍM KÓDU.

NAUČNÁ STEZKA SVATOJÁNSKÉ PROUDY

KUTNOHORSKO

Východně od okresu Praha-východ leží okres Kutná Hora. Mezi naše turistické oblíbence v této oblasti se dostala samotná Kutná Hora s nepřehledným výčtem památek. Za zmínku i návštěvu stojí katedrála svaté Barbory, Vlašský dvůr s úchvatnou mincovnou a v neposlední řadě i kostel svatého Jakuba. Velmi doporučuji návštěvu Českého muzea stříbra a středověký důl. Prohlídka těchto míst se velice líbila roverům, skautkám i světluškám, se kterými jsme město zapsané na seznam Světového dědictví navštívili. Pokud sem také zavítáte, nezapomeňte navštívit pravěké hradiště Dánemak s nejstarší kamennou zdí na území Čech.

V blízkosti Kutné Hory najdete i Sedlec. Při jeho návštěvě se podívejte do kostela Všech svatých, v jeho podzemní části si nezapomeňte prohlédnout kostnici, patřící rodu Schwarzenbergů z Orlíka. Podle pověsti je na místním hřbitově rozhozená hrst země z Božího hrobu v Jeruzalémě, díky čemuž je toto území považované za součást Svaté země.

V okrese Kutná Hora dále rozhodně nesmíte minout Čáslav, město založené roku 1264 Přemyslem Otakarem II. Historické jádro města je památkovou zónou, jednou z místních zajímavostí je kostelík svatého Michala z roku 1130. Pokud toužíte schovat se před sychravým počasím, v blízkosti Čáslavi najdete Muzeum zemědělské techniky s jednou z největších evropských sbírek zemědělských strojů a techniky. Jako lákadlo může sloužit i originál ruchadla bratří Veverkových.

V tomto okrese stojí za návštěvu i zámek Žleby a zámek Kačina, jedna z nejvýznamnějších empírových staveb v Česku. Při návštěvě zaujme nejen neobvyklým architektonickým stylem a rozlehlým parkem, ale i nápaditým zámeckým divadlem a úchvatnou zámeckou knihovnou rodu Chotků se zhruba 40 000 svazky z 16. až 19. století. V interiéru tohoto zámku se můžete podívat i na expozici Muzea českého venkova.

ZÁMEK KAČINA

Kutná Hora – <https://destinace.kutnahora.cz/d>
České muzeum stříbra* – <http://www.cms-kh.cz/>
Muzeum zemědělské techniky* –
<https://www.nzm.cz/muzeum-zemedelske-techniky-caslav>
Zámek Kačina* – <https://www.kacina.cz/>
Muzeum českého venkova* –
<https://www.nzm.cz/muzeum-ceskeho-venkova-zamek-kacina>

*doporučuji si před návštěvou ověřit, zda je objekt otevřen

BENEŠOVSKO

Okres Benešov je mimořádně bohatý na zříceniny hradů a tvrzí. Navštivte třeba zříceninu tvrze Kožlí, z Hvězdonic se po žluté vydejte směrem na Čerčany a prohlédněte si zbytky hradu Stará Dubá na levém břehu Sázavy, nebo zdolejte pozůstatky bezejmenného hradu u Čtyřkol. Pokud zaniklé památky nejsou to, co si užíváte, vydejte se do těch stále stojících. Můžete zavítat na proslulý zámek Konopiště a pozdravit se s tamními medvědy. Odtud můžete dále pokračovat necelé dva kilometry naučnou lesní stezkou Ferdinanda d'Este, která vás provede zámeckým parkem a seznámí vás s lesním porostem parku i myslivostí.

NEVIDITELNÁ VÝSTAVA PRAHA

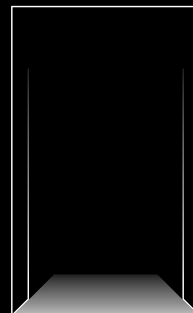
Dobrodružná hodinová prohlídka v naprosté tmě za doprovodu nevidomého průvodce.

Skautská sleva!

Vstupné ve všední den i o víkendů za 150 Kč. Akce platí pro každého od světlušek po protřelé vedoucí.

Stačí se na recepci výstavy dostavit s **příkladně uvázaným skautským šátkem.**

inzerce

777 787 064

info@neviditelna.cz
www.neviditelna.cz

Rezervace místa nutná!

Za zmínku stojí také zámky Líšno, Vrchotovy Janovice nebo barokní zámek Jemniště s impozantním anglickým parkem. Milovníci hradů si pak přijdou na své na Českém Šternberku. Jeho bohatě zdobené dobové interiéry skrývají rozsáhlou kolekci grafik vyobrazujících třicetiletou válku. Pokud sem dorazíte s trochou předchozího plánování, užijete si během návštěvy i některou z akcí pro veřejnost, které se na hradě pravidelně konají.

LOUŇOVICE POD BLANÍKEM

Krásnou podívanou slibuje i kulturní památka Psané skály, skalní útvary s vyrytými nápisy převážně náboženského charakteru v češtině, latině a němčině z 16. a 17. století. Skrz Psané skály až do Třebšína vás provede žlutá turistická značka.

Přes takzvanou Českou Sibiř vede naučná stezka Kolem Votic za poznáním. Začátek najdete na votickém náměstí, okružní trasa, dlouhá pohodových devět kilometrů, vás dovede zase zpátky. Na trase mimo jiné potkáte vrch Větrov a Šibeniční vrch. Když mluvíme o vršcích, kopcích a pahorcích, nesmím zapomenout na jedno z nejvýznamnějších míst okresu – Velký Blaník. K úpatí kopce opředeného českými pověstmi a legendami o odvážných rytířích a svatém Václavovi můžete dojet autem, nebo dojít pěšky z obce Kondrac po naučné stezce Kondrac – Krasovice – úpatí Blaníku. Trasa je dlouhá zhruba dva a půl kilometru a obsahuje čtyři zastavení. Na úpatí památné hory můžete navázat trasou S rytířem na Blaník. Tato téměř čtyřkilometrová trasa obsahuje 14 klasických zastávek a 17 dětských zastavení, je tedy vhodným výletem jak pro starší, tak i pro dětské oddíly. Naše světlušky si moc užily poznávání přírodnin podle listů a kůry u dětských stanovišť. ●

Hrad Český Šternberk* –

<https://www.hrad-sternberk.cz/cs>

Zámek Konopiště* –

<https://www.zamek-konopiste.cz/cs>

Zámek Jemniště* – <http://www.jemniste.cz/>

Lesní stezka Ferdinanda d'Este – jeden a půl kilometru, 12 zastavení, není okružní

Naučná stezka S rytířem na Blaník –

tři a půl kilometru, začátek na nehlídaném parkovišti u Louňovic pod Blaníkem

*doporučuji si před návštěvou ověřit, zda je objekt otevřen

KULTURA

A detailed steampunk illustration. In the foreground, a small, metallic robot with large eyes stands on a balcony with a decorative metal railing. To the left, a glowing red-bordered digital display shows various symbols, including a Bitcoin symbol, a plus sign, a minus sign, and a cloud. In the background, a large, ornate mechanical structure with a dome and various pipes and valves dominates the scene. A small, green, bird-like creature is perched on a thin wire that stretches across the upper part of the image. The overall atmosphere is one of intricate, industrial design.

Tak trochu jiná realita

Kdopak by se strachu bál? Hosté pořadu Skautského institutu určitě ne

TAK TROCHU JINÁ REALITA

AUTORKA KRISTÝNA PECHOVÁ – TÝNA

Běžím lesem. Řežu ostře zatačky a neohlížím se zpátky. Mám jen jednu šanci, dostat se ke dveřím. Přeskakuji plot, i když se po mně natahují ruce. Prásk! Prásk! Padám a okolo mě je temnota. Zvedám oči ke stropu a přemýšlím, jak jsem se sem dostala. Nezbyvá než s hořkostí na rtech zmáčknout tlačítko a zkusit to znovu.

Málokdo z naší generace ani trochu nezabrousil do světa počítačových her. Díky technologickému pokroku a tvůrčí práci vývojářů se nejedná jen o způsob, jak vypnout na okamžik vnímání světa kolem nás. Jejich umělecký potenciál je něco, co stojí za to objevovat.

KDE VŠE ZAČALO?

Když vynecháme samotný vynález informačních technologií, počátek videoher lze datovat do poloviny 20. století. Tehdy se týmy univerzitních vědců z oblasti IT začali zajímat o prostředí počítačových her v rámci výzkumu. První videohry lze připsat na štítek Univerzity Cambridge, kde profesor Douglas naprogramoval počítačovou verzi piškvorek jako součást své doktorské práce.

O velký posun videoher se také založili inženýři z amerického Massachusetts Institute of Technology, kteří na počátku 60. let vyvinuli Spacewar!, bojovku, kterou šlo jako jednu z prvních hrát na více než jednom počítači.

Největší nárůst v oblibě a produkci zažily videohry v 80. letech. Za předchozích dvacet let se vývoj videoher posunul natolik, že téměř každá větší firma měla svou herní konzoli a vytvořil se samostatný videoherní průmysl. Přes několik zádrhelů na cestě, které některé společnosti a druhy konzolí nepřekonal, se během 80. let začala zvedat

popularita videoher. V Japonsku vznikla společnost Nintendo Entertainment System (původně Famicom), která na trh přivedla hry jako Super Mario Bros. Zajímavý příběh provází také hru Tetris. Přestože její původ a vlastnictví náleželo z větší části ruské společnosti Elektronorgtechnica, společnost NES hru přesto distribuovala na americkém trhu bez jejich vědomí. Tato chyba byla později odhalena, přesto však obě strany došly ke vzájemnému kompromisu.

Situace u nás byla trochu jiná. Železná opona bránila importu herních konzolí ze západního světa. Přesto však tento trend nebyl zcela opomenut a i u nás existovaly herní komunity.

Za zmínku stojí také několik světoznámých českých produktů. V roce 2003 Jakub Dvorský založil herní společnost Amanita Design, která vytvořila například Machinarium. Jiným takovým příkladem je akční hra Mafia od Illusion Softworks. Za posledních 20 let česká studia vydala více než tisíc videoher.

KDO JE HRÁČEM?

Přeskočme pár desetiletí, kdy se videohry dále vyvíjely a vrátíme se do současnosti. Už dávno neplatí stereotypy, že videohry jsou zábava pro „nerdy“ a že ten, kdo je vášnivý hráč, nedokáže udržovat sociální život. Ba naopak, online prostor srší všemožnými skupinami hráčů, kteří se navzájem poznávají právě

díky tomuto fenoménu. Turnaje videoher se těší popularitě, která rozhodně konkuruje sportovním i jiným kulturním akcím.

NENÍ HRA JAKO HRA

Přestože spektrum her je tak široké, že ho nelze pojmut do jednoho článku, stojí za to zmínit některé klenoty tohoto umění. Díky velmi vysoké úrovni audiovizuálních efektů a kreativnímu obsahu lze být toho názoru, že vytváření her je stejně náročné, komplexní a inspirativní jako tvorba uměleckého díla. V takovém přirovnání jsou hráč a vývojář v obdobném postavení jako dirigent a posluchač. Stejně jako máme v naší generaci zastánce death metalu a klasicismu, i ve světě videoher jsou různorodí nadšenci. Přestože i hry bez zjevného cíle mají artistický potenciál, nejvíce umělecká díla se, dle mého názoru, nachází v prostředí příběhových her.

Z POHÁDKY DO VIRTUÁLNÍ REALITY

Na poli příběhových her nelze přeskočit The Last of Us. Příběh, který zde hráč prožívá, je bouřlivě emocionální a zároveň plný napětí a nebezpečí. V této postapokalyptické hře na PlayStation (PS) 3 a PS4 se snoubí dobrá grafika a zvuk spolu s napínavými událostmi, které hráč prožívá z pohledu třetí osoby. Hlavní postavy Joel a Ellie se spolu snaží přežít, zatímco se mezi nimi tvoří vztah dcery a otce.

Přestože hlavní platformou, která předává příběhy audiovizuálním způsobem, je dnes film, videohry a virtuální realita nabízí podobné, někdy více propracované, zážitky. Ty pak nemusí trvat pouze pár hodin, ale i několik dnů.

Fascinujícím příkladem může být například Superhot VR, hra, která pracuje s konceptem času. Přestože nenabízí žádný konkrétní příběh, umožňuje prožít velmi ojedinělý koncept subjektivního časoprostoru.

ru. Einstein spřádal svoji teorii o tom, že čas není konstantní. Takový koncept lze prožít právě, když si nasadíte brýle virtuální reality a začnete hrát Superhot VR. Na první pohled se jedná o běžné FPS (First Person Shooter), kdy hráč bojuje v prostoru. Velkou zajímavostí však je, že tok času proudí jen, když se pohybujete. Kromě pohybu v rámci boje, kterého není nikdy dost zvláště při paření her, nabízí stylovou červeno-bílou kontrastní grafiku.

DALŠÍ POTENCIÁL HER

Jednou z těch méně známých oblastí herního potenciálu je vzdělávání hráčů. Právě díky své úspěšnosti a přístupnosti jsou hry jedním ze způsobů, jak načerpat informace nebo si osvojit dovednosti. Zajímavým příkladem jsou české hry *Atentát 1942* a *Svoboda 1945: Liberation*, která má vyjít příští rok, od českých vývojářů Charles Games.

Obě díla se zaměřují na temné chvíle české historie, kterou zde podávají z pohledu běžných lidí pro mezinárodní publikum. Hru *Atentát 1942* tvůrci vytvořili za spolupráce studentů Univerzity Karlovy, AV ČR a nezávislých umělců. Jak již název napovídá, téma příběhu se odvíjí okolo zásadního okamžiku našich novodobých dějin, a to atentátu na Heydricha. Příběh doprovází tehdejší aktuální zprávy z dění v našem státě a nebezpečí, která obyvatelstvu reálně hrozila. Hra je akční, emotivní a dokáže předat atmosféru toho, jaký byl život okolo roku 1942. Lze ji oficiálně použít i jako edukativní pomůcku.

Jiným příkladem vzdělávání v rámci videoher může být i velmi známá *Assassin's Creed* od společnosti Ubisoft. Je zasazená do historického prostředí a nabízí tzv. *Origins Discovery Mode* – program pro vzdělávání o prastarých kulturách Řecka či Egypta.

Někdy může být využití her až překvapující. Například 3D mapa, kterou vývojářská společnost Ubisoft nabízí na pomoc rekonstrukce katedrály Notre Dame.

HRÁČOVA SVATYNĚ

Je možné, aby videohry nahradily zcela realitu člověka? Já věřím, že ne. Avšak, podle Ondřeje Hrabce, autora článku časopisu *Dingir*, mohou nahradit víru a náboženské rituály. Podobně, jako sloužily řecké báje a pověsti k vysvětlení přírodních jevů a zákonitostí světa, přinášejí videohry do života člověka složité a fantastické příběhy, kterými se zaobírá a nad kterými přemítá. Strávit pak hodiny času nad něčím, co je v „reálném“ světě neuchopitelné, a prožívat to s vášní v srdci může připomínat až náboženskou fascinaci. Samotný proces umírání a návratu zpátky podle Hrabce symbolizuje náboženský očištec, který je kvůli chybám člověka zasloužený, ale lze se z něj vykoupit.

PAŘIT PRINCE, DOOMA NEBO SKYRIM?

Jak zpívá Pokáč ve své známé písničce *Vymláčený entry*, někdy je nejhezčí navrátit se ke klasice z dob našeho dětství. Pro starší ročníky to může být třeba již zmíněný Tetris, pro mladší Minecraft. Přestože nelze vědecky dokázat, že nás hry učí nové dovednosti, je zcela jisté, že si za jejich pomoci procvičujeme mozek a prostorové vnímání. Navíc, jak nás přesvědčuje Minecraft a školní sukně, kostky jen tak z módy nevychází. ●

Videohry, které jste možná hráli a zapoměli:

1. *Prince of Persia: The Sands of Time*
2. *Doom*
3. *SimCity*
4. *The Sims*
5. *Mafia*
6. *Machinarium*
7. Hry ze serveru *Alík.cz*
8. *Half-Life 2*
9. *Grand Theft Auto*
10. *Tomb Raider*

kytary.cz

QUALITY
Taylor
GUITARS

Vyraz na výlet
s hudbou
přes rameno.

KDOPAK BY SE STRACHU BÁL? HOSTÉ POŘADU SKAUTSKÉHO INSTITUTU URČITĚ NE

AUTOŘI JIŘÍ PASZ, LUCIE MATYÁŠOVÁ A ANNA HÁJKOVÁ

Je něco, čeho se doopravdy bojíte? A dokážete si to přiznat? Strach a odvaha jdou ruku v ruce, jsou nedílnou součástí našich životů. Někdo nesnese pavouky, jiný výšky, problémy může způsobit temný les nebo temné centrum města. Jak strach přijmout a co s ním dělat jsme se ve Skautském institutu ptali desítek největších českých osobností.

„Když mi v šesti letech zemřel táta, bál jsem se další smrti v rodině. Paradoxně mi to ale v jisté fázi života dalo sílu, abych došel ke smíření, že život kontrolovat nejde, tak proč tím ztrácet čas a sílu,“ říká mi Petr a stočil naši debatu úplně jinam, než jsem čekal. Petr Horký je totiž jeden z největších současných českých cestovatelů.

Když jsem ho zval do pořadu Nebát se, chtěl jsem hlavně vědět, jak moc velký strach člověk má, když se potápí se žraloky, když je venku minus sedmdesát stupňů a severní pól je ještě týdny cesty vzdálený. Nebo jestli se třeba bojí kletby při objevování egyptských hrodek starých tisíce let. Chtěl jsem taky vědět, jak Petr prožívá setkávání se světovými osobnostmi, měl možnost dělat rozhovor s legendární bioložkou

Jane Goodall, posledním člověkem na Měsíci Eugenem Cernanem nebo fenomenálním horolezcem Reinholdem Messnerem. Je třeba nervózní, zajímalo mě.

I na tyhle věci došlo. Cestovatel se ale hned na začátku rozhodl v rozhovoru otevřít i jedno z nejosobnějších životních témat a promluvit o tom, co mu vzala a co dala rodinná tragédie. Když mu odešel táta, jeho život už nebyl nikdy stejný a asi mu nikdy úplně nepřestane chybět. Přesto mu tahle ztráta nabídla i příležitost, pomohla mu vyrovnat se se strachem o ztrátu blízkých. Byl už jako malé dítě donucený setkat se se smrtelností, včetně té svojí. Musel to přijmout a dnes říká, že mu to nakonec život usnadnilo.

„Nesnažte se mít život plně pod kontrolou, ztrácíte energii a čas,“ líčí Petr. Cítí se klidnější. Stejnou věc mu ostatně pak potvrdil i Messner, který se mimo jiné celý život vyrovnává se ztrátou bratra na hoře Nanga Parbat: „Zrození a Smrt. To jsou dva klíčové body života a člověk oba dva musí přijmout. Jestliže připustím, že zemřu, pak jsem schopen posoudit důležitost svého času dnes, zítra, za měsíc, za rok. A když budu hrát hru na to, že jsem nesmrtelný, jsem schopný dělat spoustu pitomostí, špatných rozhodnutí, chyb.“

Že vás přemýšlení o vaší vlastní smrtelnosti děsí? Naopak, je to něco, co vám nakonec může přinést zásadní úlevu a větší kvalitu života. Strach je základní lidská emoce, kterou nás vybavila evoluce, abychom

PETR HORKÝ NA EXPEDICI NA SEVERNÍ PÓL

přežili. Je to běžná a přirozená reakce na nebezpečí. Může mít různé podoby od obav, přes hrůzu až po panické zděšení. Strach člověka při ohrožení donutí utíkat, iracionální fobický strach nás může naopak úplně paralyzovat, i když je nebezpečí minimální. Strach pomáhá zůstat naživu nejen člověku, ale mnoha další tvorům na planetě. Zkuste si schválně představit opačný extrém, jeho naprostou absenci. Jak dlouho by takový tvor asi přežil?

Na rozdíl od zvířat ale v lidském životě není strach prospěšný vždy a ne vždy ho zvládáme. Všichni se s ním nicméně musíme nějak vyrovnávat. Bohužel se někdy šikovně maskuje, je těžko rozpoznatelný a objevuje se v různých skrytých podobách. Důsledky nezvládnutého strachu mohou být pak tragické pro jedince i pro celou společnost.

Člověk může ze strachu utíkat k závislosti, společnost může ze strachu volit populisty. Pod vlivem strachu jsme snadno manipulovatelní. Špatní vůdci a křiklauni, kteří slibovali spasení, nakonec skutečné problémy řešit nepomohou, a místo toho všechny vedou na okraj propasti. Historie nám v tomhle smyslu ostatně poskytla dost příkladů k poučení.

Strach a jeho zvládání je taky jedno z hlavních skautských témat, a proto jsme si jako moderátoři společně s Mariannou Stránskou rok zvali do studia ve Skautském institutu na Staromáku hosty se zajímavým příběhem. Bavili se s nimi o tom, jaké jim dal život lekce, jak bojovat se strachem a kde hledat odvahu. Nakonec vzniklo 43 unikátních svědectví.

„Nebojím se Boha, беру ho jako milujícího,“ popisuje farářka a skautka Sandra Silná a pokračuje: „Lidé mají své představy, kdo je, a jak vypadá farář. Většinou ani netuší, že jsou i farářky.“ Sandra působí v Církvi československé husitské v Brně a oproti typickým představám o duchovních má partnera, dvě děti, devět tetování, umí vařit pivo a propaguje včelaření a permakulturu. Jak si představuje ideální křesťanskou církev?

„Ideální církev pro mě je taková, kde se každý, kdo přijde, cítí dobře, cítí se milován. Společenství, které je opravdu bezbariérové ve všech směrech,“ říká Sandra a dodává, že církev nemá být postavená na strachu a nemá lidi rozdělovat: „Ve výsledku to vede k tomu, že lidi takovou vizi křesťanství, Boha a víry, odmítají. Málokdo přece chceme žít ve strachu, pod vidinou trestu. Myslím, že o tomhle opravdu Ježíš nemluvil.“ Rozhovor se Sandrou byl mimořádně inspirující i proto, že na naše strachy mají velmi zásadní vliv právě naše stereotypy.

HUSITSKÁ FARÁŘKA SANDRA SILNÁ

VE SPÁRÁCH STEREOTYPŮ

Už jste se někdy přistihli, že nějaké předsudky máte? Nezoufejte, stejně jako strach, je to naprosto normální věc. Generalizace jsou reakce našeho mozku na obrovskou komplexnost univerza, ve kterém žijeme – odborně jsou to kognitivní schémata, která pomáhají organizovat informace. Abychom nepřetížili mozek, potřebujeme zjednodušovat a zobecňovat. Každý mrak nebo sněhová vločka jsou úplně jiné. Kdybyste to ale měli brát v úvahu, zblázníte se. I každý člověk je úplně jiný, což také nejsme schopni pojmout, proto zobecňujeme i informace o nás samotných.

Velký společenský problém nastává, když připisujeme negativní stereotypy lidem, kteří jim doopravdy neodpovídají. Je nesmysl si myslet, že ženy nemají

schopnosti být duchovními, stejně jako je nesmysl, že Židé chtějí ovládnout svět, Romové nechtějí pracovat, všichni muslimové jsou teroristé nebo že bílí lidé jsou chytřejší než Afričané.

Asi ne jeden turista si při návštěvě Prahy vytvoří stereotypy o Češích – pokud má tu smůlu a okrade jej taxikář, číšníci se na něj mračí, nemá štěstí na lidi, kteří by mu odpověděli anglicky... A pak všichni Češi spadnou do kategorie nepřijemných zlodějů, kteří se nechtějí domluvit s cizinci. Na tomhle příkladě je možná jednodušší si představit, jak nepřijemné je být rozškátulovaný/á podle toho, jak se chovají jednotliví lidé, nebo malé (ale možná hodně viditelné) skupiny lidí.

Předsudky hýbou celým světem, o tom dnes není pochyb. O stereotypech ostatně byla v Nebát se řeč nápadně často – o rasismu v Česku i USA přišla diskutovat Tonya Graves, o předsudcích vůči LGBT lidem vědec Michal Pitoňák, o uprchlících expert Martin Rozumek, o ženské odvaze válečná reportérka Petra Procházková, o inkluzi Klára Laurenčíková, o duševním zdraví Marie Salomonová a třeba

POSLOUCHEJ NEBÁT SE.

ROZHOVORY JE MOŽNÉ SI PUSTIT I JAKO PODCAST

o životě na vozíku cestovatel Jirka Čeloud (rozhovor s ním vyšel v dubnovém čísle Roverského kmene, pozn. red.). Zásadní zpráva je ale jen jedna – ne-nechme předsudky vítězit, je třeba nebát se s nimi bojovat, pokud jsou nepravdivé. Stereotypy mohou vést ke stigmatizaci, ta pak k diskriminaci a nejhůře i k násilí.

KORONAVIRUS JAKO SYMBOL STRACHU

Strach se týká nás všech, nevybírá si, jde napříč celou společností – nebojí se víc staří a chudí než mladí a bohatí. Ve všech vrstvách najdeme lidi, kteří prožívají obavy pravidelně. O sebe samotné se často bojí 13 procent lidí a o svoje blízké dokonce 37 procent. První sérii pořadu jsme se rozhodli zakončit spoluprací se společností Behavio, kde šéfuje výzkumu sociolog a skaut Vojtěch Prokeš. Kromě příběhů jsme chtěli mít konkrétní čísla, jak jsme na tom jako národ ve vztahu ke strachu právě teď.

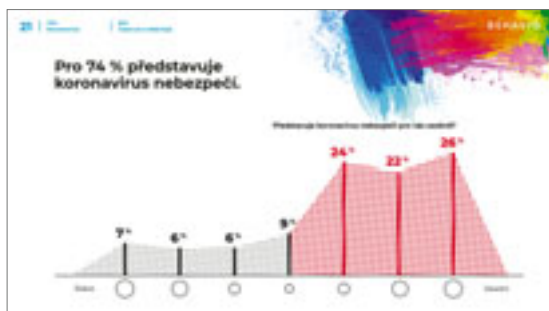
Strach je spojený především s prožíváním stresu. Lidé, kteří se o sebe bojí, ho zažívají výrazně častěji (58 procent velmi často). Tato emoce také zásadně zintenzivňuje pocit únavy a nervozity. A kvůli tomu všemu se třetina lidí, kdo prožívají strach často, vyloženě děsí budoucnosti. Strach souvisí se dvěma pocity: nejistotou a nespokojeností. Nespokojenost a nejistota ohledně zdraví a živobytí jsou dány výrazným nenaplněním klíčových potřeb.

Chceme-li zmírnit strach ve společnosti, je důležité lidem poskytnout finanční zajištění, bezpečí a pocit, že na všechno nejsou sami. Strach je tedy živ z nenaplnění několika klíčových potřeb. Pokud se nám podaří tyto potřeby zajistit, strach zmírníme. A naopak – pokud se prohloubí propast mezi tím, co potřebujeme, a tím, co v životě nacházíme, strach nabyde na síle.

Pokud se ve společnosti zvyšuje nedostatek v oblastech jako bezpečí nebo finanční zajištění, stoupá i míra strachu. To se nejnáz stane pomocí symbolů. Takovým symbolem mohou být pro někoho uprchlíci, pro jiné klimatická krize nebo právě koronavirus. Epidemie symbolizuje nedostatek bezpečí, pocit, že jsem na všechno sám i finanční ohrožení. Je to symbol jednoduchý a srozumitelný, takže v našem podvědomí funguje jako spouštěč strachu. Prožívání radosti není

opakem prožívání strachu. Zmírňovat strach tedy neznamená zároveň zvyšovat radost. Je to jiná emoce a podmiňují ji jiné potřeby. Pro radostnější dny je důležitější vědět, že se náš život ubírá dobrým směrem, že ho máme pod kontrolou a ve svých rukou.

Lidská historie je historií překonávání strachu. Někdo musel jako první zvednout ze země oheň, někdo musel překonat úzkost z toho, že loď padají za okraj zeměplochy, někdo musel sednout dovnitř létající bomby a doletět na Měsíc a zpět. Strach je dobrý sluha, ale špatný pán. Překonávat ho musí každý z nás. Proto, ve vši pokoře, malá rada na závěr, jako parafráze slavného citátu slavného amerického prezidenta J. F. Kennedyho: Neptejte se, co může udělat strach vám, ptejte se, co můžete vy udělat se svým strachem. ●

Pořad Nebát se můžete zhlédnout na Youtube Skautského institutu či na televizi Seznam, pustit si jako podcast na Spotify či na Apple Podcasts nebo přečíst na serveru Medium.com. (<https://medium.com/cti-si/nebat-se/home>)

POŘAD SI MŮŽETE OTEVŘÍT VE SPOTIFY, STAČÍ VE VYHLEDÁVACÍM POLI ZVOLIT IKONKU FOTOAPARÁTU A KÓD NASKENOVAT.

Skautský institut dělá vše pro to, aby zanechal svět lepším. V tradici a zkušenosti skautského hnutí hledáme inspiraci pro současnou společnost, a ve společenském dění zase inspiraci pro skauting. Existuje proto, aby pečoval o paměť skautingu, popularizoval ji a zpřístupňoval ji k badání. Nežůstává ale jen u minulosti a ptá se, jakou stopu zanechává skauting na světě. Vytváří prostor pro setkávání, debatu a hledání nových impulsů.

ČEKATELSKÁ

The background of the entire page is a dense, overlapping field of gold-colored Czech 20-cent coins. The coins are scattered across the frame, with some showing the reverse side (the coat of arms of the Czech Republic) and others showing the obverse side (the number '20' and the word 'ČESKO'). The lighting is warm, highlighting the metallic texture of the coins.

Jak na účetnictví za pomoci online nástrojů (II. část)

JAK NA ÚČETNICTVÍ ZA POMOCI ONLINE NÁSTROJŮ (II. ČÁST)

AUTORKA RENTATA ZOLLEROVÁ – JEČMÍNEK

Ačkoli současná situace nepřeje skautským akcím, nikdy není pozdě ani brzy naučit se novým dovednostem či se zlepšit v těch, které už máme. Jednou z nich může být hospodaření, o kterém si nyní řekneme to, co se nevešlo do minulého čísla.

První část tohoto článku vyšla v říjnovém čísle, které je dostupné online na stránkách casopisy.skaut.cz.

EVIDENCE PLATEB

Během akce, ale samozřejmě i před ní a po ní se vám do rukou dostane k proplacení různé množství prvotních dokladů. Abyste o všech výdajích a o zůstatku měli přehled, ved'te si tabulku příjmů a výdajů. Nejčastěji se v této tabulce vyplňuje u každé položky datum, účel platby, částka a vypočítá se nový zůstatek po provedení této transakce.

V H-skautingu tuto tabulku, která počítá zůstatek sama, najdete na stránce *Evidence plateb*, kde mimo již zmíněných položek vyplníte i číslo dokladu, typ příjmu či výdaje (například j = jízdné) a kdo transakci provedl. Ne všechny údaje je nutné vyplnit, ale pokud je vyplníte, pomůže vám to později při uzavření hospodaření akce.

Nový doklad

Typ: Příjem Výdaje
 Způsob: Pokladna Banka

Datum: Číslo dokla:

Komu/Od:

Položky

Účel:

Neurčeno

Částka: 2+3*15

Pokladna

☐	Za dne	Číslo	Účel výplaty	Typ	Komu/Od koho	Příjem	Výdej	Zůstatek
☐	07.09.2020	P01	účastnické příspěvky	hpč	Zollerová Renata (Ječmínek)	5 900,00		5 900,00
☐	18.09.2020	V01	Vlak	j	Barbora		305,00	5 595,00
☐	20.09.2020	V02	Vlak	j	Barbora		270,00	5 325,00
☐	20.09.2020	V03	Metro	j	Barbora		96,00	5 229,00
					Konečný stav	5 900,00	671,00	5 229,00

EVIDENCE PLATEB V H-SKAUTINGU. PODOBNOU TABULKU SI MŮŽETE VYTVOŘIT I V EXCELU NEBO NAPSAT RUČNĚ.

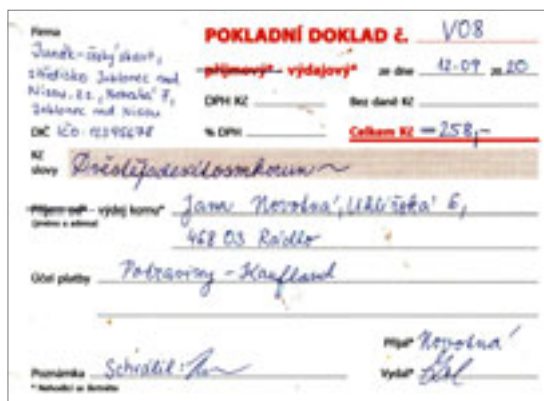
ÚČETNÍ DOKLAD

Prvotní doklady ve většině případů neobsahují všechny náležitosti, které jsou pro účetnictví nezbytné, proto na základě nich vyhotovujeme příjmové či výdajové pokladní doklady, podle kterých teprve účtujeme. Tyto účetní doklady umí vytvořit H-skauting sám, pokud vyplníme na stránce *Evidence plateb* všechny údaje. Doklady si pak můžeme stáhnout a vytisknout k podpisu.

Náležitosti účetního dokladu jsou:

- označení dokladu: nejčastěji se používá zkratka P (příjmový) nebo V (výdajový) a číslo, označení můžete použít jakékoli, ale dejte pozor na to, že se vám ve středisku nesmí v jednom roce sejít více dokladů se stejným označením
- obsah účetního případu (hospodářské operace) a cena: informaci o ceně zapisujeme číslem i slovy
- datum vyhotovení účetního dokladu
- identifikace účastníků účetního případu a jejich podpisy + podpis osoby, která schválila účetní doklad: hospodář akce, který peníze vydal na základě prvotního dokladu, jiný vedoucí, který nákup provedl a zaplatil, a vedoucí akce, který účetní případ schválil
  - u fyzické osoby identifikací rozumíme jméno a adresu
  - u právnické osoby identifikací rozumíme jméno (název společnosti), adresu a IČO

Pokud vydáváme peníze jednomu člověku na základě více prvotních dokladů, lze tyto prvotní doklady spojit a sestavit k nim jen jeden výdajový pokladní doklad. Jako obsah účetního případu pak lze uvést například *Nákup potravin ze dne 12. 9. 2020*.

VÝDAJOVÝ POKLADNÍ DOKLAD K PRVOTNÍMU DOKLADU ZA NÁKUP POTRAVIN V KAUF LANDU

Může se stát, že nebudete mít ke každému příjmovému či výdajovému dokladu doklad prvotní, typicky se to děje při výběru účastnických poplatků nebo při pronájmu klubovny, kdy žádnou účtenku nedostanete. Při těchto příležitostech většinou hned na místě vypisujete účetní doklad tak, aby ho mohly obě strany podepsat.

CESTOVNÍ PŘÍKAZ

Cestovní náhrady proplácíme pouze skautským činovníkům, kteří byli vysláni na cestu ve prospěch Junáka. Tito činovníci musí mít podepsanou Smlouvu o proplácení cestovních náhrad se střediskem. Peníze pak vydáváme na základě takzvaného cestovního příkazu.

VŠECHNY NÁLEŽITOSTI CESTOVNÍHO PŘÍKAZU A VZOROVÝ CESTOVNÍ PŘÍKAZ NALEZNETE ZDE

Ke spočítání částky k proplacení potřebujete znát tyto hodnoty:

- (N) počet ujetých kilometrů
- (P) cena za jeden litr pohonných hmot: buď z dokladu, který získal řidič při koupi paliva, nebo můžete použít oficiální částku, kterou na každý rok stanovuje Ministerstvo práce a sociálních věcí a kterou snadno najdete na internetu
- (S) průměrná spotřeba pohonných hmot na 100 kilometrů: z technického průkazu
- (A) náhrada za použití vozidla: auto se používáním opotřebovává, proto můžete přiznat řidiči navíc částku až tři a půl koruny za jeden ujetý kilometr (střediskem může být určena i nižší maximální částka)

Náhrada za cestu = $N * P * S / 100 + N * A$

Ujedeme-li 250 kilometrů, benzín jsme nakoupili za 28 korun za litr, z technického průkazu jsme vyčetli, že průměrná spotřeba automobilu je šest a půl litru na 100 kilometrů, bude nás cesta při uznání nejvyšší možné náhrady za opotřebování vozidla stát tolik:

$$250 * 28 * 6,5 / 100 + 250 * 3,5 = 1330$$

V H-skautingu v záložce *Cestůky* naleznete k tomuto tématu tři stránky. Na stránce *Smlouvy* je seznam všech lidí, kteří mají s vaším střediskem podepsanou Smlouvu o proplácení cestovních náhrad. Na stránce *Vozidla* naleznete auta, která používají lidé z vašeho střediska, i s hodnotou průměrné spotřeby a s SPZ, v příloze pak může být i kopie technického průkazu. Pokud se tam vámi hledané vozidlo nenachází, můžete sami založit nové vozidlo, ke kterému vyplníte požadované informace.

Na stránce *Cestovní příkazy* založíte nový cestovní příkaz, který po zadání všech potřebných údajů sám vypočítá částku k proplacení. Výhodou takto sepa-

ného cestovního příkazu je to, že bude jistě obsahovat vše nezbytné, protože pokud něco nevyplníte, systém vás dál nepustí. Podobně jako u účetních dokladů i tady lze cesták vytisknout. A pak už zbývají jen podpisy.

UZAVŘENÍ HOSPODAŘENÍ AKCE

Jestliže jste během akce byli pečliví, po návratu domů vás už čeká jen pár drobností. Pokud akce skončila v mínusu, tedy vydali jste více peněz, než bylo k dispozici, můžete dodatečně od účastníků vybrat další peníze, nebo požádat středisko, aby manko dorovnal ze střediskové pokladny. Snažte se, aby k této variantě nedošlo. Je-li akce v plusu a peníze vám zbyly, pak je můžete vrátit účastníkům nebo je dát do střediskové pokladny. Nezapomeňte, že ke všem těmto pohybům potřebujete také doklad. Jste-li na nulovém zůstatku, je čas akci uzavřít.

V H-skautingu lze na stránce se *Základními údaji* pomocí tlačítka *Export* vytisknout buď libovolnou část (seznam účastníků, jednotlivé účetní doklady, ...) nebo kompletní vyúčtování. Prvotní doklady rychle blednou, okopírujte je tak, ať máte ke každé účtence jednu kopii. K výdajovým a příjmovým pokladním dokladům pak přiložte originál i kopii prvotního dokladu, na základě kterého jste účetní doklad vyhotovili.

Po podepsání účetních dokladů a schválení účetnictví od vedoucího akce máte hotovo, všechno můžete předat hospodáři střediska a těšit se na další akci.

Pokud se něco nepovede podle představ, řešte problém radši dříve než později; poradte se o situaci s někým, kdo má s hospodařením již zkušenosti. Pokud nikoho takového v oddíle nemáte, obraťte se na lidi ve facebookové skupině *Hospodaření pro skauty* nebo *Skautské hospodaření online* nebo mrkněte na *Skautskou křižovatku* → *Řízení střediska* → *Hospodaření*, tam naleznete všechny předpisy i metodiky. ●

BETLÉMSKÉ SVĚTLO JAKO NOVÁ ODDÍLOVÁ TRADICE

AUTORKA ZUZANA HRBKOVÁ – BUŘŤA

Pokud s oddílem přemýšlíte nad vytvořením nové vánoční tradice, nebo tradici už máte, ale chtěli byste ji nějak zpestřit, Betlémské světlo je tou pravou akcí, která vám s oddílovými Vánoce pomůže. Připravili jsme pro vás tipy, jak se zapojit.

Aktuální ročník bude probíhat netradičně z důvodu pandemie. Informace uvedené v článku se vztahují k normálnímu průběhu akce.

Plamínek z Betléma, představující symbol míru, putuje každoročně v předvánočním období letecky do Rakouska. Tam se na ekumenickou mši sjíždí delegace skautů z celé Evropy, aby poselství v podobě plamínku v lucerně šířili dál do svých mateřských zemí. V České republice se Betlémského světla ujímají dobrovolní skautští kurýři, kteří jej po železnici rozvázejí do všech koutů naší země. Především pro rovery je to příležitost, jak společně naplňovat heslo Sloužím. Zapojit se může každý, ať už je věřící nebo ne. Jde především o ono poselství míru, a tedy o propojování komunit skautů, farností a další široké veřejnosti.

Jednou z možností, jak přidat ruku k dílu, je pomoc s rozvozem. Běžně se vypravují dvě skupiny vlaků obsluhovaných kurýry s Betlémským světlem. Tou první jsou takzvané páteřní vlaky, kterými se světlo rozváží po hlavních železničních uzlech. Navazující druhou skupinou jsou vlaky lokální. Jak už název napovídá, těmito spoji se plamínek dopravuje do menších obcí.

Lze tedy vytvořit skautský kurýrní tým a domluvit se, po jaké vlakové trase by se u vás světlo dalo rozvézt. Aby se celá akce mohla uskutečnit, je potřeba nejdříve 15. září napsat e-mail na adresu rozvoz@betlem-skesvetlo.cz. Rozvoz nemusí být jediným cílem takové

skautské akce. Oddíly často spojují cestu s vánoční výpravou, která svým jedinečným začátkem ve formě služby společnosti získává tu správnou atmosféru.

Druhou velmi užitečnou aktivitou v rámci Betlémského světla jsou místní akce. Ty obnáší zorganizování událostí v jednotlivých obcích, kam si mohou lidé přijít se svíčkou pro betlémské poselství. Z hlediska

pořadatelů je potřeba zajít si nejprve k rozvozovému vlaku a opatřit si světlo, které následující dny bude plápolat třeba někde v klubovně, a podle časových možností pak před Vánoci plamínek předávat dál všem zájemcům. Registrace místních akcí probíhá přes aplikaci na webových stránkách Betlémského světla. Díky tomu se událost stává oficiální a je uveřejněná na mapě kontaktních míst.

Pro organizaci je důležité rozmyslet si místo, čas a průběh celé akce. Betlémské světlo se dá spojit s prohlídkou klubovny, oddílovou besídkou, živým betlémem, nábořem nováčků nebo například vlastním oddílovým rituálem. Organizačně jednoduché je navštívit místní domov důchodců, stacionář nebo jiné podobné zařízení, kde toto vánoční poselství udělá radost. Plamínek z Betléma je ovšem opravdu jen mírovým symbolem, který si navzájem posíláme, proto ho nespojujte s charitativními nebo jinými sbírkami!

Pro plánování obou zmíněných aktivit je potřeba čas. Proto nezapomínejte, pokud se letos nestíháte zúčastnit příprav. Naopak je ideální chvíle začít plánovat pořádnou vánoční akci roku 2021. Rozhodně ale není pozdě oprášit starou lucernu a vyrazit převzít si plamínek někde na odběrovém místě ve vašem okolí.

Letos bude celá akce nejspíš probíhat trochu jinak, než jsme zvyklí. Tradice šíření mírového světla se však účastníme už po jednatřicáté, a proto věřme, že pokud se nepošestí letos, příští rok se opět budou moci zapojit skautské oddíly a všechny jejich věkové skupiny. Aktuální informace najdete na webových stránkách, ale také na facebooku a instagramu, kde Betlémské světlo můžete sledovat.

Přípravným tým Betlémského světla přeje všem roverům a rangers krásné prožití vánočního období. ●

Webové stránky: <https://www.betlemskesvetlo.cz/>
Facebook: <https://www.facebook.com/betlemskesvetlocz>
Instagram: <https://www.instagram.com/betlemskesvetlo/>

Betlémské světlo v číslech

1986 světlo poprvé v Linci v rámci vánoční sbírky
1989 tradice Betlémského světla v dnešní podobě
Více než 25 zapojených zemí

Za rok 2019
72 vlaků
865 stanic a zastávek
739 registrovaných akcí.
132 722 návštěv webu
více než 2 200 dobrovolníků

Betlémské světlo 2020

Od 19. 12. 2020 Celá ČR

V ČR proběhne rozvoz plamene Betlémského světla v sobotu 19. prosince, pokud nebude předávání zakázáno. Termín konce akce každá obec určuje sama. Vzhledem k současnému vývoji epidemie proběhne 12. prosince 2020 místo mezinárodního setkání skautských delegací v Rakousku online stream z eku-
menické bohoslužby v Salzburgu. Předávání plamínek proběhne na hranicích sousedních států, které jej následně předají na dalších hranicích svým sousedům.

ILŠ Gemini Pollux

5.–7. 3. 2021 Nymburk, 9.–11. 4. 2021 Pardubice
14.–16. 5. 2021 Kapráluv mlýn, 30. 7. – 15. 8. 2021 Orlovy

Pollux je instruktorská lesní škola, která probíhá paralelně a v součinnosti s VLK Castor. Budete se učit tím, že budete „naostro“ přednášet budoucím vedoucím. Propojíte tak hned získanou teorii s praxí. Nejste na to ale sami! Po celý kurz vás provází zkušení instruktoři. Na kurzu výrazně pracujeme se zpětnou vazbou a individualizací vzdělávání.

Helpdesk

12.–14. 4. 2021

Františkovy Lázně

www.helpdesk.skaut.cz

Tradiční celostátní akce, která se koná jednou za dva roky je zpět. Helpdesk nabízí všem zúčastněným rozmanitou nabídku programu. Akce je určena všem, co se podílí na vedení střediska, okresu nebo kraje. Program bude zaměřen na oblast komunikace, organizace, výchovy a hospodaření. Akce proběhne online.

Navigamus 2021

3.–6. 6. 2021 Jezero Matylda

Přidej se do servis týmu pro Navigamus 2021! Chceš si užít největší akci roku 2021 pro vodní skauty (a nejen pro ně) z pohledu „servisáka“? Tak neváhej a přihlaš se! Poznáš přípravu velké akce a budeš moci říkat, že byla skvělá i díky tobě! Více info na webu akce www.navigamus.cz. Registrace pro servis tým je spuštěna.

Lesní škola Protos 2021

20.–29. 8. 2021 a 11.–14. 11. 2021

Červený Hrádek u Sedlčan a Severní hvězda u Olomouce
www.protos.skauting.cz

Lesní škola pro všechny zajímaví se o duchovní růst a rozměr, která probíhá každý lichý rok. Účastníci musí mít složenou vůdcovskou zkoušku, být alespoň jeden rok aktivní po složení vůdcovské zkoušky a kladné vyjádření vedoucího střediska. Protos se zaměřuje na hledání a nalézání prvního skautského principu a ideální syntézy skautských tradic a vhodných nových přístupů.

Skautské instituty online

S pořádáním akcí je to momentálně poměrně těžké. Skautské instituty (SI) se však adaptovaly do online podoby a vysílají své akce na YouTube a Facebooku.

Nemusíte zůstat pouze u svého obvyklého SI. Zkuste třeba akce z druhého konce republiky nebo ze Slovenska, kam se běžně nedostanete.

Upozornění: Informace jsou platné k 8. listopadu 2020. Vzhledem k vývoji epidemiologické situace doporučujeme si aktuální stav ověřit na stránkách jednotlivých akcí.

Nimona

Nimona se dokáže měnit v nejrůznější bytosti a pomáhá superpadouchovi. Spoluautorka Záleskautek napsala a nakreslila komiks, který staví na hlavu tradiční hrdinské příběhy a s láskou si z nich dělá legraci.

Záleskautky 4: Rozmary času

Parta nebojácných dívek dokazuje, že skauting a fantasy jdou skvěle dohromady.

Nový díl prozrazuje spoustu tajemství z minulosti tábora i jeho osazenstva, takže by si ho neměl nechat ujít nikdo, kdo to se sbíráním bobříků myslí vážně.

Prašina 3: Bílá komnata

Vychází v listopadu. Jirka a En odhalí poslední tajemství Hanuše Nápravníka. Zatímco na Prašině se schyluje k poslednímu střetu, rozhodne se En vzít osud celé čtvrti do svých rukou. Podaří se Jirkovi odvážnou dívku najít, než bude pozdě?

TIPY NA DÁRKY OD NAKLADATELSTVÍ

KAZDA

S LÁSKOU K PŘÍRODĚ

POZNÁTE PTÁKY NAŠICH ZAHRAD?

Pozorujete na zahradě opeřené návštěvníky? Kniha vám pomůže pozorovat a určit 100 druhů ptáků, poznat jejich znaky, výskyt, vhodné krmivo, hnízdní příležitosti či jak na zahradu přilákat jednotlivé druhy.

298 Kč

KRMÍME PTÁKY – ALE SPRÁVNĚ

Co ptáci potřebují a jak jim můžete pomoci? Jaké krmítko vybrat či vyrobit, jaké krmivo je vhodné, jaké přirozené zdroje krmení najdeme v zahradě? Kdo svým opeřeným návštěvníkům poskytne po celý rok dobré krmení, může je pozorovat z bezprostřední blízkosti a přispívá k jejich ochraně.

Portréty více než 75 druhů ptáků.

349 Kč

LES NEMLČÍ

Víte, jak spolu komunikují houby, rostliny a zvířata? Inspirujte se v přírodě. Chameleonské rostliny, houby kladoucí léčky, pavouci mávající lasem či tančící ptáci vás naučí flirtovat i urovnat spory se sousedy.

349 Kč

DĚTI LESA

Máme se bát vlků? Místo strachu z nich bychom měli mít strach z toho, jak moc jsme se vzdálili své vlastní vlčí povaze. Prožijte výhry i prohry těchto fascinujících zvířat při napínavém putování za svobodu. Sledujte osudy dvou vlků při poznávání svobody, když se je záchranáři snaží vrátit do přírody.

369 Kč

TAJNÝ ŽIVOT STROMŮ

Peter Wohlleben nám dává nahlédnout do skrytého života stromů a odhaluje nečekané skutečnosti: stromy mají paměť, předávají si informace, pociťují bolesti, dokonce mohou dostat úpal a časem se jim tvoří vrásky, láskyplně se starají o svoje potomstvo a pečují dokonce i o své staré a nemocné sousedy. Neuvěřitelné, ale pravdivé. Také ve výpravné verzi s jedinečnými fotografiemi (698 Kč) a jako AUDIOKNIHA (299–349 Kč).

349 Kč

MOUDROST LESA

Les umí dostat z lidí to nejlepší. Romantický hvozd – hluboké ticho, vůně mechu a pryskyřice, ševelení v korunách stromů: představujete si les také tak? Autor nám ukazuje les takový, jaký je i jaký by mohl být. Nechme se překvapovat a objevujme divokou, autentickou přírodu. Naučíme se tak víc starat o stromy, a tím i o sebe. S Peterem Wohllebenem objevíte kouzlo přírody a porozumíte životu stromů. Také jako AUDIOKNIHA (299–349 Kč).

349 Kč

**KNIŽNÍ DÁRKY NAKUPOJTE
SE SLEVOU 20 %
NA WWW.KNIHYKAZDA.CZ**